Základní umělecká škola Luboše Sluky,
Opočno, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Motto:

„Není dobrý učitel ten, který vás naučí hrát noty, tančit, malovat, přednášet, ale ten, který vás naučí hrát noty, tančit, malovat a přednášet tak, abyste z toho měli radost.“

Obsah

1. Identifikační údaje .....str. 3
2. Charakteristika školy ….....str. 4
3. Zaměření školy a její vize ….....…str. 5
4. Výchovné a vzdělávací strategie ….....str. 6
5. Vzdělávací obsah hudebního oboru ….....str. 8
6. Vzdělávací obsah tanečního oboru ….....….str. 71
7. Vzdělávací obsah výtvarného oboru ….....str. 80
8. Vzdělávací obsah literárně – dramatického oboru ….....str. 85
9. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných ….....str. 91
10. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....str. 91
11. Hodnocení žáků ….....str. 92
12. Platnost dokumentu ….....str. 94

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:	Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Luboše Sluky, Opočno, příspěvková organizace
Předkladatel:	Základní umělecká škola Luboše Sluky Opočno, příspěvková organizace
Adresa školy:	Trčkovo náměstí 10, Opočno, 517 73
IČ:	71231137
Jméno a příjmení ředitele:	Vilma Urešová
Kontakty:	494 668 201 info@zusopocno.cz, reditelka@zusopocno.cz www. zusopocno.cz
Zřizovatel:	Město Opočno Kupkovo náměstí 247, Opočno, 517 73
Platnost dokumentu:	1. 9. 2012

Podpis ředitele školy a razítko

2. Charakteristika školy

Naše ZUŠ poskytuje základní umělecké vzdělání ve čtyřech oborech – hudebním, tanečním, výtvarném a literárně – dramatickém. Kapacita školy je 350 žáků.
Sídlo školy: Trčkovo náměstí 10, Opočno, 517 73
IČ: 71231137
IZO: 102 406 308
Zřizovatel: Město Opočno

Historie:
Opočno bylo již v minulosti městem s velice rušným a bohatým kulturním životem. To vytvářelo příznivou atmosféru, která napomohla k založení městské hudební školy, financované správou města. Vznikla v roce 1940, v době okupace, a tudíž nemohla být jako veřejná škola povolena. Vystupovala tedy jako škola soukromá a jejím prvním ředitelem byl pan Josef Václav Kratochvíl, který se významnou měrou zasadil o rozkvět kulturního života v Opočně, jeho zásluhou vznikly známé Hudební soboty. Již od tohoto roku se vyučovalo ve stejné budově, i když dnes již značně zmodernizované. Počet žáků byl tehdy 78. Teprve v roce 1942, přesně 15. 4., bylo dosaženo schválení školy Zemským úřadem v Praze jako městského úřadu.
Po roce 1945 převzaly národní výbory do své správy všechny stávající soukromé hudební ústavy a školy. Po řediteli J. V. Kratochvílovi nastoupil na jeho místo stejně vynikající pedagog a organizátor Josef Vedlich. Za jeho řízení došlo k založení pobočky opočenské hudební školy v Novém Městě nad Metují.
V roce 1954 převzal funkci ředitele školy pan Josef Kováříček. Za působení J. Kováříčka byly vedle hudebního oboru postupně zavedeny i další obory: výtvarný, taneční a literárně – dramatický. V této době vznikla další pobočka školy v Dobrušce. V dalších letech byl ředitelem školy pan učitel Jan Sedlák. Od roku 1998 je ředitelkou školy paní Vilma Urešová.

Charakteristika a vybavení školy:
Škola se nachází v klidném prostředí uprostřed pěší zóny na Trčkově náměstí, nedaleko zámku. Podnětné prostředí vytváří přímo ideální podmínky pro umělecký rozvoj našich žáků.
Dopravní dostupnost ze spádových obcí (České Meziříčí, Voděrady, Přepychy) je dobrá.
Od roku 1999 prošla škola rozsáhlou vnitřní proměnou, učebny i chodby se zateplily koberci, které slouží zároveň jako výstavní plochy pro výtvarný obor a prezentaci školy. Škola se vybavila také další didaktickou technikou, napojila se na internet a učitelé mají možnost pracovat s hudebními programy. Nakoupily se také nové nástroje a funguje několik souborů a komorních seskupení, ve kterých se žáci mohou uplatňovat.

Pedagogický sbor:
Pedagogický sbor je odborně velmi dobře připravený a ochotný pracovat. Průměrný věk je 48 let.

Akce, spolupráce:
Během roku pořádá škola celou řadu koncertů a vystoupení. Spolupracujeme s Městem Opočno, se spádovými ZŠ a MŠ a dalšími institucemi a spolky v Opočně.
Kromě běžných koncertů v ZUŠ, KND nebo Mariánském kostelíku spolupracujeme s Děkanstvím v Opočně a pořádáme koncerty také v kostele Nejsvětější Trojice na Trčkově náměstí a v zámecké obrazárně. Pro malé i větší děti jsou určeny výchovné koncerty „Přijďte mezi nás“.
Škola se zapojuje do soutěží a přehlídek, které pořádá MŠMT a další kulturní instituce.

3. Vize školy a její zaměření

Vize školy – umožnit každému dítěti, aby ve škole zažilo pocit úspěchu, seberealizace, štěstí a uspokojení z vlastní práce

- být vyhledávaným centrem umělecké vzdělanosti ve městě a okolí
- být institucí, která svým umělecko-výchovným působením ovlivňuje postoje a hodnoty žáků a formuje kladné morální vlastnosti

Zaměření školy – na výchovu kulturně, umělecky a esteticky vzdělaného člověka.

Škola vychovává – k úctě k tradicím a historickým hodnotám

- k samostatné tvůrčí umělecké tvořivosti
- ke spolupráci, komunikaci a respektování práce druhých
- ke kladným mravním hodnotám (společenským normám)
- ke zdravému sebevědomí a samostatnosti
- ke schopnosti rozeznat uměleckou kvalitu
- k vytváření celoživotního vztahu ke kvalitnímu umění

4. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Výchovně vzdělávací strategie
Kompetence k umělecké komunikaci	
Žák disponuje vědomostmi a dovednostmi, které mu umožňují samostatně volit a používat prostředky pro umělecké vyjádření.	- poskytujeme žákovi osobní vzor a tím v něm vzbuzujeme zájem o studovaný obor - vedeme se žáky dialog při formulování cílů výuky a podněcujeme tím jeho vnitřní motivaci k řízenému sebezdokonalování - respektujeme individualitu žáka a posilujeme tak jeho umělecké sebeuvědomění - vedeme žáka k využití získaných znalosti a dovednosti při utváření vlastního názoru a schopnosti tento názor obhájit, a zachováváme možnost výběru zvolených uměleckých prostředků - při výběru nového díla diskutujeme se žákem o jeho názoru na dílo, žák se podílí na výběru
Žák proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat jeho kvalitu.	- po veřejném vystoupení nebo návštěvě výstavy se žákem diskutujeme o jeho interpretaci i o názorech na další poslouchané nebo zhlédnuté skladby či díla a vedeme ho k jejich chápání - při studiu nového díla žáka seznamujeme s obdobím vzniku díla, stylu, interpretace a formou ukázky nebo nahrávky mu dílo přibližujeme - využíváme metody, kterými u žáků podporujeme propojení praktické a teoretické roviny vnímání uměleckého díla a učíme ho posuzování uměleckého díla prostřednictvím vědomostí z oblasti teorie umění, praktických dovedností a vlastní umělecké intuice a zkušenosti
Kompetence osobnostně sociální	
Žák disponuje pracovními návyky, které jsou utvářeny soustavnou uměleckou činností a které formují jeho morálněvolní vlastnosti a hodnotovou orientaci.	- vedeme žáky k soustavné, důsledné a cílené práci při přípravě na výuku a tím rozvíjíme jeho vytrvalost, vůli a pracovitost - úzce spolupracujeme s rodiči při utváření pozitivního postoje žáka ke kvalitní domácí přípravě a jejich prostřednictvím ovlivňujeme kvalitu žákovy přípravy - vedeme žáky k dokončování započaté práce a důslednost prezentujeme žákům jako hodnotu a znak kvality práce - pochvalou pozitivně motivujeme a podporujeme sebevědomí žáka - pravidelným průběžným hodnocením žákovy práce mu takto poskytujeme zpětnou vazbu - učíme žáky odpovědnosti za jejich chování a vedeme je k úctě k druhým a spolupráci s ostatními
Žák se účelně zapojuje do společenských uměleckých aktivit	- pomocí cíleného rozhovoru vedeme žáka k uvědomění si odpovědnosti za odvedenou práci

a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo.	- nabídkou práce v souborech a mezioborové spolupráce vedeme žáka k zapojování do společné práce - vedeme žáka k respektu k odlišnostem práce druhých, k umění se dohodnout a spolupracovat - nabízíme a informujeme žáka o možnostech veřejné prezentace a umožňujeme mu se podílet na společných aktivitách
Kompetence kulturní	
Žák je vnímavý k uměleckým hodnotám a chápe je jako důležitou součást lidské existence.	- návštěvami společenských a kulturních akcí pěstujeme u žáků úctu ke kulturnímu dědictví českého národa a ke kulturnímu dědictví jiných národů - po návštěvě kulturní akce hovoříme se žákem o shlédnuté akci a učíme žáka vyjadřovat svůj názor na umělecké dílo - nabídkou informací motivujeme žáka k návštěvám kulturních akcí - vedeme žáky k vytváření vlastních školních tradic
Žák aktivně přispívá k vytváření i uchování uměleckých hodnot a k jejich předávání dalším generacím.	- uměleckou a kulturní reprezentací školy žákům poskytujeme možnost aktivně se zapojovat do dění ve městě a regionu - vedeme žáky k tomu, aby i po skončení docházky do ZUŠ dále aktivně pracovali v různých uměleckých souborech a předávali své zkušenosti mladším - učitel jde příkladem, účastní se kulturních akcí, má přehled o kulturním dění

5. Vzdělávací obsah uměleckých předmětů
I. Hudební obor

1. Studijní zaměření: Přípravná hudební výchova – kolektivní forma výuky se zaměřením na nástrojovou hru ve skupinovém vyučování

Charakteristika průběhu vzdělávání: v průběhu dvou let studia PHV se žák naučí za prvé základním pojmům hudební nauky tak, aby byl schopen hrát na vybraný nástroj a za druhé zvládne základní návyky hry na nástroj. Nástroj si žák volí hned na začátku studia.

Učební plán č. 1
Přípravná hudební výchova

Přípravná hudební výchova	Týdenní dotace	
	1.r.	2.r.
Hra na nástroj skupinová, popř.ind. výuka v PHV 2.	1	1
Kolektivní výuka	1	1
Celkový počet hodin	2	2

Pozn.: výuka hry na nástroj se v PHV 1 a PHV 2 uskutečňuje ve skupině 2-4 žáků na hodině, individuální výuka se v PHV 2. uskutečňuje na návrh učitele nástroje. Hodinu lze rozdělit na 2 části.

Učební osnovy předmětu: Kolektivní výuka PHV

PHV 1. Žák:	- identifikuje vlastnosti tónu (barva, síla, délka, výška) - rozlišuje vzestupnou a sestupnou melodii - zapíše noty c1 - c2 do notové osnovy v houslovém klíči v hodnotách celá, půlová, čtvrťová, osminová včetně pomlk - využívá v komunikaci s učitelem pojmy: zvuk, tón, piano, forte, takt, nota - vytleská zadaný rytmus ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - zazpívá jednoduchou píseň - rytmizuje říkadla pomocí hry na tělo
PHV 2 Žák:	- zapíše noty malé h – a2 do notové osnovy v houslovém klíči a pojmenuje je - vysvětlí posuvky (křížek, béčko, odrážka) a objasní jejich funkci - čte a zapíše noty s posuvkami (křížek, béčko, odrážka) - rozliší a užívá nejdůležitější dynamická a agogická znaménka – moderato, allegro, cress., decress.piano, forte, - sluchově rozliší 2/4 a 3/4 takt (polka, valčík) - zapíše a vytleská jednoduchý rytmus ve čtvrťových taktech - užívá noty a pomlky v základních hodnotách plus půlová s tečkou - rozlišuje pojem tónina a stupnice - vyjmenuje a zapíše stupnici C dur vzest. i sest., - vyjmenuje a zapíše stupnici G dur a F dur - roztřídí hudební nástroje do nástrojových skupin

Učební osnovy hry na nástroj pro PHV jsou přičleněny k příslušnému nástroji.

2. Vzdělávací zaměření: hra na klávesové nástroje

Učební plán č. 2A – studijní zaměření: hra na klavír

	I. stupeň							II. stupeň				
Povinné předměty:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	I.	II.	III.	IV.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Klavírní seminář I.				1	1							
Klavírní seminář II.						1	1		1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
Počet hodin v ročníku	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
Nepovinný předmět:												
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

2.1 Studijní zaměření: hra na klavír

Charakteristika průběhu vzdělávání: V hodinách hry na klavír se žáci učí zvládnout technické a výrazové prostředky tak, aby se jim klavír stal prostředníkem k vyjádření hudebních myšlenek, k reprodukci skladeb sólových, komorních, popřípadě vlastní improvizaci. Seznamují se postupně s hodnotnou literaturou, cvičí se v pohotovosti čtení z listu, upevňují svou paměť a své nástrojové dovednosti prakticky uplatňují.

PHV 2: hra na klavír	**Žák**
	- ovládá základní nástrojové dovednosti na elementární úrovni (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji) - zahraje jednoduché notové texty dvouručně i s doprovodem učitele - zahraje lidovou píseň zpaměti - používá pravý pedál

Předmět: hra na klavír I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- vnímá kvalitu klavírního tónu a kontroluje ji vnitřním sluchem - zahraje portamento, staccato, legato - zahraje durové stupnice od bílých kláves a příslušné kvintakordy s obraty

	- spojuje notový zápis s pohotovou orientací na klávesách - přesně reprodukuje předepsaný rytmus, dynamiku, frázování, dodržuje prstoklad - zahraje zpaměti vybrané skladby - zahraje čtyřruční skladbu s učitelem
2. ročník	- orientuje se ve složitějších rytmických modelech - rozvíjí kantilénu v pravé i levé ruce, dbá na cítění hudební fráze - zvládne hru v rychlejších tempech - zahraje dvojhmaty v transpozicích a v úhozových variantách - uplatňuje pedál současný a synkopický
3. ročník	- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správně sedí u nástroje, má přirozeně postavenou ruku, spojuje rychlou četbu not s pohotovou orientací na klaviatuře) - používá základní technické prvky (ovládá základní typy úhozů: portamento, staccato, legato, expresivní tón; hraje dvojhmaty a trojhmaty) - uvědoměle pracuje s rytmem na základě rytmického cítění - ovládá prstovou techniku přiměřenou jeho věku - ovládá elementární práci s pedálem - rozumí obsahu skladby a vystihne její náladu a charakter pomocí základních výrazových prostředků - zahraje podle sluchu známou lidovou píseň a pomocí základních harmonických funkcí ji samostatně doprovodí - transponuje krátkou skladbu přiměřené obtížnosti do blízkých tónin - zahraje zpaměti a s přednesem vybranou skladbu
4. ročník	- transponuje jednoduché skladby do vybraných tónin - samostatně studuje hudební literaturu - čte pohotově z listu skladby, které odpovídají jeho schopnostem - hraje čtyřručně se spolužákem nebo učitelem - improvizuje doprovod k lidovým písním v durových tóninách (využívá základní znalosti z harmonie – TSD)
5. ročník	- hraje kultivovaným tónem - rozvíjí technickou zběhlost a vyrovnanost při hře - vystihuje náladu a charakter interpretované skladby - orientuje se v různých hudebních žánrech a stylových obdobích - samostatně pedalizuje a využívá sluchovou sebekontrolu
6. ročník	- zvládá vyšší nároky na vystižení nálady a charakteru interpretované skladby - vyjadřuje emoce prostřednictvím už zvládnutých výrazových prostředků - cíleně rozvíjí technickou zběhlost a vyrovnanost při hře - má širší povědomí o stylových odlišnostech v oblasti artificiální a nonartificiální hudby - pedalizuje na základě sluchové sebekontroly
7. ročník	- využívá a propojuje veškeré technické a výrazové dovednosti, které získal v předchozích letech - hraje skladby z různých stylových období a využívá znalost základních pravidel interpretace těchto skladeb - studuje pod vedením pedagoga, ale též umí pracovat samostatně -vybírá si přednesové skladby podle svého vkusu a zájmu - rozeznává základní členění notového zápisu, stavbu melodie, dynamiku, frázování

	- vnímá kvalitu tónu a neustále uplatňuje sluchovou sebekontrolu - využívá hru z listu jako prostředek k seznámení se s hudbou různých stylových období a žánrů - hraje čtyřručně se spolužákem nebo s pedagogem - spolupracuje na společném provedení vybraných skladeb

Přípravné studium II.stupně	**Žák**
	- hraje odtahy, dvojhmaty a akordy - interpretuje písně a transponuje je do tóniny G, D dur se základním doprovodem - vysvětlí pojem fráze

Předmět: hra na klavír II. stupeň	**Žák**
1. - 3. ročník	- rozvíjí své doposud získané technické schopnosti - využívá teoretické znalosti ze studia prvního stupně - uplatňuje harmonickou analýzu při prvotním studiu skladeb - analyzuje formu studované skladby - propojuje všechny druhy paměti - samostatně poslouchá a hodnotí hudební nahrávky různých interpretů a konzultuje je s učitelem - hraje čtyřručně s učitelem nebo spolužákem
4. ročník	- aplikuje všechny technické a výrazové dovednosti, které získal během celého svého studia - pomocí časté hry z listu si upevňuje správné a pohotové čtení notového textu - samostatně si vybírá poslechovou hudbu a návštěvu koncertů - má vlastní názor na různé styly interpretace jednotlivých skladeb - samostatně posoudí a vysvětlí svou představu o použití technických a výrazových prostředků v přednesových skladbách - zahraje zpaměti náročnější přednesovou skladbu - využívá všechny své dovednosti k práci v kolektivu (aktivně se účastní komorní nebo čtyřruční hry) - ovládá základní harmonické funkce, které aplikuje při improvizaci doprovodů

Klavírní seminář	**Žák**
Klavírní seminář I.	- orientuje se v durových a mollových tóninách (do 4 křížků a béček) - určí vdané tónině akordy na T, S, D - je schopen tvořit doprovod k písni podle akordových značek - podle charakteru písně zvolí vhodnou figuraci, přiznávku, kolébavý doprovod - dokáže transponovat melodii písně - určí akordy na vedlejších harmonických stupních a dokáže je použít v doprovodu písně - při skupinové improvizaci na dané harmonické schéma poslouchá a reaguje na své spoluhráče - dokáže střídat role při skupinové hře (basy, harmonický rozklad –přiznávka, melodie) - doprovodí pěvecký sbor, volí vhodné tempo a dynamiku - na interním vystoupení předvede nastudované ukázkové čtyřruční skladby - seznámí se s hrou na příbuzné nástroje – cembalo, keyboard
Klavírní seminář II.	- orientuje se v durových a mollových tóninách - určí v dané tónině akordy na základních i vedlejších harmonických stupních - hraje doprovody k písním podle sluchu i akordových značek - transponuje jednodušší písně s doprovodem T, S, D - zahraje jednoduché skladby z listu - ve skupinové interpretaci si uvědomuje svoji roli a respektuje role ostatních - dokáže zhodnotit svůj výkon i výkon ostatních - na interním vystoupení předvede nastudované ukázkové čtyřruční nebo šestiruční skladby či doprovody - zvládne hru na příbuzné nástroje – cembalo, keyboard

Učební plán č. 2B – studijní zaměření: hra na elektrické klávesové nástroje – EKN

	I. stupeň							II. stupeň				
Povinné předměty:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	PS	I.	II.	III.	IV.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
Počet hodin v ročníku	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
Nepovinný předmět:												
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

2.2 Studijní zaměření: hra na EKN a jejich ovládání

Charakteristika průběhu vzdělávání:
KEYBOARD je elektronický klávesový nástroj (EKN), jehož zvuk je vytvářen elektronicky. Obsahuje rozsáhlou databanku tradičních nástrojů (klávesové, smyčcové, dechové, žesťové, bicí) i různé zvukové efekty (zvonění telefonu, aplaus, šumění moře atd.).
Na keyboard lze hrát jako na klavír, tj. bez akordického automatického doprovodu s klavírním úhozem, nebo s automatickým doprovodem, kde si můžeme vybrat z mnoha stylů podle charakteru skladby. Tímto se žák seznámí nejen s klasickými tanci jako je polka nebo valčík, ale i s jinými (např. latinské tance, rock, jazz atd.).
Keyboard má uplatnění jako nástroj sólový i doprovodný (ke zpěvu a k ostatním hudebním nástrojům) a nezastupitelný je i v některých kapelách a souborech.

PHV 2: hra na EKN a jejich ovládání	**Žák**
	- dokáže popsat nástroj a zvládá jeho základní obsluhu - správně sedí u nástroje - zvládá přirozené postavení rukou na klaviatuře - orientuje se na klaviatuře v pěti prstové poloze - zahraje jednoduchou melodii a píseň

Předmět: hra na EKN I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- hraje v přiměřeném tempu oběma rukama dohromady - spojuje notový zápis v G klíči s orientací na klávesnici - rozšiřuje pěti prstovou polohu (posouvání nebo přenášení paže) - používá základní druhy úhozu (legato, staccato) - dokáže zahrát jednoduchou píseň s rytmickým doprovodem - samostatně vybere zvuk (VOICE) - uvědomuje si 1. dobu automatického doprovodu
2. ročník	- hraje stupnice dur od bílých kláves přes 2 oktávy protipohybem - hraje akordy s obraty k probraným stupnicím - čte noty v G a F klíči - má přehled o základních zvukových barvách - nastaví předehru a dohru automatického doprovodu (intro, ending, synchrostart) - s pomocí učitele vybere styl, OTS - používá dynamiku forte, piano
3. ročník	- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou) - v deseti prstové hře se orientuje ve složitějších rytmických modelech - hraje dvojhmaty přiměřené svým schopnostem

	- používá základní technické prvky (základní úhozy, uvědomělé rytmické cítění) - orientuje se v melodické i doprovodné části nástroje - ukládá a vyvolá nastavení v registrační paměti
4. ročník	- hraje stupnice a akordy dur a moll v rovném pohybu nebo protipohybu - hraje rytmicky a dynamicky správně, interpretuje jednoduchou skladbu - vyhledá nejvhodnější spojení obratů akordů pro levou ruku - zvládá hru z listu (na skladbách odpovídajících technické úrovni 1. ročníku) - je schopen sluchové sebekontroly
5. ročník	- hraje durové a mollové stupnice a akordy v rovném pohybu nebo v protipohybu - upraví funkce nástroje během hry - transponuje písně v různých tóninách - používá pedál podle pokynů učitele - zvládá hru z listu (na skladbách odpovídajících technické úrovni 2. ročníku) - udrží svůj part v souhře v komorní hře - vyhledá nahrávky a noty – internet
6. ročník	- rozvíjí technickou zběhlost a vyrovnanost při hře skladeb bez aut. doprovodu - přednese náladu a charakter interpretované skladby - podílí se na výběru skladeb a písní - používá základní a odvozené akordy - dokáže si s pomocí učitele vytvořit vlastní repertoár - hraje základní melodické ozdoby - sebekriticky zhodnotí vlastní výkon
7. ročník	- při hře využívá osvojené technické dovednosti a vědomosti - orientuje se v celém rozsahu klaviatury - samostatně používá ovládací prvky na daném nástroji - upravuje či aranžuje skladby dle svých schopností - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů - zvládá hru z listu na úrovni 2. a 3. ročníku - má vytvořen svůj vlastní repertoár pro další hudební činnost - provede úpravy na mix. pultu (pokročilejší funkce nástroje) - je obeznámen s dalšími možnostmi využití nástroje ve spojení s digitálními technologiemi a uplatňuje je v hudební produkci

Předmět: hra na EKN přípravné studium II.st.	**Žák**
	- dodržuje všechny správné návyky při hře získané v prvním stupni studia - čte noty v rozsahu c1 – c3 - ovládá pohyb prstů v rozsahu dvou oktáv - ovládá výměnu akordů v LR – vybrané dur a moll - samostatně zvládá základní funkce nástroje a jeho základní údržbu - zná správné postavení rukou i držení těla při hraní - postupně plní výstupy prvního stupně

Předmět: hra na EKN II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- navázal na vědomosti a dovednosti získané v průběhu I.stupně - rozšiřuje svoji technickou úroveň v návaznosti na osobní předpoklady (talent, individuální dispozice) - spolupracuje s učitelem na výběru skladeb - ovládá pokročilé funkce daného nástroje - samostatně upravuje a aranžuje notový materiál – pro svůj nástroj
2. ročník	- upevňuje si svou technickou úroveň - vybírá si svůj repertoár dle svého zájmu
3.ročník	- zná složení akordických značek - pracuje samostatně při studiu skladeb s technickými i výrazovými prvky - aktivně se podílí na souborové či komorní hře
4.ročník	- ovládá funkce daného nástroje - samostatně tvoří prstoklad k daným skladbám - zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení - má vytvořen svůj individuální repertoár pro další hudební činnost

Učební plán č. 2C – studijní zaměření: hra na varhany

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

2.3 Studijní zaměření: hra na varhany

Charakteristika průběhu vzdělávání:

V současné době dochází k renesanci varhanní hudby a varhany se stále častěji instalují v koncertních sálech i v obřadních síních.

Studium hry na varhany na ZUŠ slouží jednak k přípravě žáků k samostatnému uplatnění v kulturním životě společnosti v rámci zájmové umělecké činnosti, ale také k přípravě pro další odborné studium.

Pro započetí studia varhanní hry na I. stupni ZUŠ je nutná předchozí základní klavírní nebo klávesová praxe – elementární samostatnost v koordinaci rukou, v jednoduchém frázování, ve čtení

basového klíče a ve vlastním zodpovědném přístupu ke studiu. Předpokládá se, že žák má možnost hry
na klavír i pro cvičné účely. Cvičné hodiny na varhany zajišťuje škola. Výstupy PHV 2. jsou shodné s výstupy studijního zaměření hra na klavír.
V 1.-4. ročníku prvního stupně základního studia ve studijním zaměření Hra na varhany je výuka realizována dle učebních osnov předmětu Hra na klavír nebo Hra na elektrické klávesové nástroje. Dochází tedy k provázanosti studijního zaměření Hra na klavír nebo Hra na elektrické klávesové nástroje a Hra na varhany.

Předmět: hra na varhany I. stupeň	**Žák**
5. ročník	- žák správně sedí u nástroje, volí vhodnou obuv - zvládá elementární prvky klavírní techniky (portamento, legato, staccato, odtah) - umí základní funkce, barevné a zvukové dispozice - umí základní frázování a agogiku - orientuje se v houslovém i basovém klíči
6. ročník	- žák zvládá dvojhmaty hrané legato, tichou výměnu - dovede použít melodické ozdoby v souvislosti se studovanými skladbami - umí použít TSD jako základní prvek improvizace doprovodem jednoduchých písní (chrámových a lidových). - umí rozeznat ro skladbu vhodné tempo a během skladby toto tempo zachovat. - používá jednoduché změny manuálů - střídá špičky i pat v kratších legatových úsecích pedálové hry. Výběr cvičení tohoto druhu z varhanních škol
7. ročník	- hraje výběr z barokního (polyfonního) a klasicistního repertoáru, jedna krátká skladba romantického období využívající hru legato a základní agogiku. - orientuje se ve formě hraných skladeb. - využívá i složitější manuálové změny - poslouchá varhanní skladby z různých médií a navštěvuje koncerty s varhanní hudbou. - umí souhru manuálu a pedálu

Předmět: hra na varhany II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- žák si umí samostatně a stylově naregistrovat hranou skladbu - zvládá hru na dvou manuálech současně - zvládá změnu registrace v průběhu skladby - zvládá hru oběma rukama a pedálem současně - zná elementární orientaci v historii varhan
2. ročník	**- ž**ák již samostatně umí použít správné frázování - v souhře manuálu a pedálu zvládá v pedále hlavní téma (cantus firmus) - zvládá skoky mezi manuály - umí použít TSD + II + VI jako základní prvek improvizace doprovodem

	jednoduchých písní (chrámových a lidových). - zná zvukové rozdělení registračních skupin - hraje současně na dvou manuálech odlišné registrace
3. ročník	- žák dokáže zahrát skladbu romantickou nebo soudobou - samostatně nastuduje méně náročnou skladbu technicky, artikulačně i zvukově - popíše hru na tzv. krátké oktávě
4. ročník	- žák předvede dosavadní získané znalosti hry na absolventském vystoupení - hraje skladbu o dvou samostatných dílech (např. Preludium a Fuga) - umí použít všechny základní harmonické funkce a jednu mimotonální dominantu mimo 7. stupně jako doprovod vlastní krátké improvizace

Vzdělávací obsah předmětu kolektivní hudební praxe pro klávesové vzdělávací zaměření

Důležitou složkou výchovy každého žáka, který si vybral ke studiu vzdělávací zaměření hru na klávesové nástroje, je průprava k souhře, ať již jde o čtyřruční hru, nebo hru v souborech či komorní hru. Tato výuka začíná od 4. ročníku. Žáci se postupně zapojí do čtyřruční hry, do komorních sdružení a v 6. a 7. ročníku I. stupně absolvují klávesové semináře, kde se seznámí s ostatními klávesovými nástroji – spinet, varhany a EKN. Při studiu II. stupně pracují samostatně v komorních souborech a sdruženích.

4. - 5. ročník I. stupně	-správně a uvolněně sedí se spoluhráčem u nástroje - žáci jsou schopni při hře vnímat a sledovat ostatní hlasy - hrají 4 ruční skladby různých stylů a žánrů (barokní, klasické a soudobé), hrají v souladu s charakterem svého partu (sólo, doprovod)
6. - 7. ročník I. stupně	- žáci hrají 4 ruční skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu a zaměření (barokní, klasické, romantické, soudobé, jazzové, populární), jsou schopni citlivé souhry a vzájemného přizpůsobení na základě sluchové sebekontroly – uvědomují si zodpovědnost za společnou práci - ovládají základy hry na ostatní klávesové nástroje
1. - 2. ročník II.stupně	- rozvíjení sluchové sebekontroly, pohotovosti při hře a čtení not -žáci se učí respektovat své spoluhráče a společně konzultují způsob interpretace vybrané skladby
3. - 4. ročník II.stupně	-žáci uplatňují všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru -interpretují skladby ve složitějším a nepravidelném rytmu -žák nezávisle na svém partu vnímá skladbu jako celek -žák získává neobyčejné zážitky ze společné hry

3. Vzdělávací zaměření: hra na smyčcové nástroje

Učební plán č. 3A – studijní zaměření: hra na housle

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

3.1. Studijní zaměření: hra na housle

Charakteristika průběhu vzdělávání: Posláním hudebního oboru hra na housle je poskytnout žákům základní odborné vzdělání a vychovat z nich samostatné hudebníky, kteří se v životě mohou uplatnit jako amatéři nebo budoucí profesionálové. Podle svých osobitých vloh a fyziologických dispozic se žáci učí zvládnout technické a výrazové prostředky na svém nástroji. Postupně se seznamují s hudební literaturou různých slohových období – skladeb sólových, komorních a souborových. Hra na housle by měla u žáků rozvíjet hudební představivost, fantazii, odvahu projevit své cítění a prohlubovat hudební paměť. Postupně se zapojují do různých ansámblů, vystupují jako sólisté při společenských a kulturních příležitostech

PHV 2: hra na housle	**Žák**
	- dokáže popsat housle a smyčec, ovládá správný postoj při hře - ovládá správné návyky při uchopení smyčce - ovládá správné návyky při práci levé ruky – uchopení houslí, pokládání prstů - má základní intonační a rytmické návyky - spojí získané dovednosti pravé a levé ruky - zahraje jednoduchou melodii nebo píseň

Předmět: hra na housle I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- má upevněny návyky pro uvolněný postoj, pro uchopení smyčce a houslí, správné nasazení

	a vedení smyčce. Základní smyk détaché, dělení smyčce – středem smyčce, dolní a horní polovinou smyčce, celým smyčcem - používá prstoklad v rozsahu čisté kvinty na dvou strunách - hraje známé melodie a písně zpaměti – postupně jejich melodie spojuje s notovým zápisem - sluchem rozpozná náladu skladby (veselá – smutná, rychlá – pomalá). - hraje s učitelem nebo za doprovodu klavíru
2. ročník	- má upevněny návyky pro správné a uvolněné uchopení nástroje, nasazování a vedení smyčce - provede základní smyky: détaché, legato a jejich kombinace s přechodem z jedné struny na druhou - používá prstoklad dur i moll a jejich kombinace na dvou strunách - aplikuje získané dovednosti při hře z not - užívá získané technické dovednosti k vyjádření nálady skladby a tvoří dynamiku: piano – forte. - procvičuje paměť na lidových písních a krátkých přednesových skladbách - procvičuje souhru s jiným nástrojem
3. ročník	- užívá smyky: détaché, legato, staccato a jejich kombinace přechody přes struny - používá 4 základní prstoklady v rozsahu I. polohy, procvičuje chromatický postup 1., 2., 3. prst - zdokonaluje intonační a hmatovou jistotu při hře a orientaci v notovém zápise - využívá elementárních výrazových prostředků – prohlubuje kvalitu houslového tónu, dynamické rozlišení: p, mf, f, cresc., decresc. - hraje v souborové nebo komorní hře
4. ročník	- používá smyky: détaché, legato, staccato, martellé a jejich kombinace - používá 3. polohu - užívá jednoduché dvojhmaty v základní poloze - provádí pravidelné klouzavé a kolébavé pohyby pro nácvik vibrata - má prohloubenu výrazovou složku hry podle svých možností a vlastní hudební představy - používá všechny získané vědomosti, dovednosti, znalost notového zápisu - hraje ve zvoleném souboru nebo komorní hře
5. ročník	- zvládá základní smyčcovou techniku a je schopen ji rozšiřovat o nové technické a dynamické prvky: řadové staccato, sforzzato - zvládá hru v 1. – 3. poloze a umí tyto polohy spojovat pomocí výměn - používá jednoduchou dvojhmatovou techniku - má prohloubenou výrazovou složku hry podle vlastní hudební představy - používá všechny získané dovednosti a znalost notového zápisu k samostatnému nastudování skladby - využívá hru z listu jako prostředek k seznámení se s hudbou různých stylových období - hraje ve zvoleném souboru nebo komorní hře a získává další zkušenosti při kolektivní práci
6. ročník	- disponuje kvalitním houslovým tónem a zvládá složitější smyky: détaché, legato, martellé, řadové staccato, spiccato - má větší intonační jistotu při hře v polohách a ve výměnách - využívá 4. a 5. polohu, seznamuje se s melodickými ozdobami

	- používá vibráto - využívá všech získaných technických a výrazových dovedností, zvukových možností svého nástroje ke správnému stylovému provedení skladby - využívá hru z listu jako prostředek k seznámení se s hudbou různých stylových období - využívá všechny své dovednosti k práci v kolektivu, je schopen samostatné domácí přípravy daného hlasu, spolupracuje na společném provedení vybraných skladeb
7. ročník	- zvládá základní smyky, jejich kombinace - využívá všechny části smyčce ve všech dynamických odstíněních - hraje stupnice přes tři oktávy a kvintakordy - využívá jednoduché dvojhmatové techniky, hry akordů a vibráta - orientuje se v 1. - 5. poloze a v jejich plynulých výměnách, - využívá všech získaných technických a výrazových dovedností, zvukových možností svého nástroje ke správnému stylovému provedení skladby - při samostatném nastudování skladeb navrhne hratelné použití prstokladů, vhodné výměny poloh, samostatně si poradí s rytmem, použije smyky pro správné stylové provedení vybrané skladby - využívá hru z listu jako prostředek k seznámení se s hudbou různých stylových období - využívá všechny své dovednosti k práci v kolektivu

Předmět: hra na housle II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- používá dosud získané technické a výrazové dovednosti - upevňuje si dobré a pohotové čtení notového zápisu - pečuje o svůj nástroj, sám si naladí housle - dbá o intonační a zvukovou sebekontrolu - posoudí využití technických a výrazových prostředků při interpretaci a kriticky zhodnotí provedení skladby - navazuje na souborovou a komorní hru z I. stupně - samostatně pracuje na přípravě partů - vybírá si ze skladeb navržených učitelem i vyhledává skladby podle svého zaměření a zájmů - nastuduje samostatně nové skladby
2. ročník	- navrhne vhodné prostředky pro nácvik skladeb a samostatně řeší jejich technické a výrazové problémy - pohotově čte notový zápis - při nácviku obtížnějších skladeb spolupracuje s učitelem - samostatně pečuje o svůj nástroj, sám si naladí housle - dbá o intonační a zvukovou sebekontrolu – kvalitu znějícího tónu, využívá barevnosti strun, změn poloh, smykové variability - posoudí využití technických a výrazových prostředků při interpretaci a kriticky zhodnotí provedení skladby - navazuje na souborovou a komorní hru z I. stupně - samostatně pracuje na přípravě partů - pracuje v různých hudebních uskupeních
3. ročník	- navrhuje vhodné prostředky pro nácvik skladeb a samostatně řeší jejich

	technické a výrazové problémy - při nácviku obtížnějších skladeb spolupracuje s učitelem - samostatně pečuje o svůj nástroj, sám si naladí housle - dbá o intonační a zvukovou sebekontrolu – kvalitu znějícího tónu, využívá barevnosti strun, změn poloh, smykové variability - posoudí využití technických a výrazových prostředků při interpretaci a kriticky zhodnotí provedení skladby - zapojuje se do amatérských souborů mimo školu, rozšiřuje si svůj hudební rozhled a interpretační zkušenosti - vybírá si samostatně poslechovou hudbu a navštěvuje koncerty
4. ročník	- samostatně aplikuje získané technické a výrazové dovednosti - má upevněno dobré a pohotové čtení notového zápisu - samostatně posoudí a vysvětlí svou představu o použití technických a výrazových prostředků v přednesových skladbách – prstoklady, smyky, polohy a jejich výměny, tempo, dynamika, frázování, použití vibráta - samostatně posoudí svou hru, kvalitu tónu - spolupracuje na společné interpretaci - zapojuje se do amatérských souborů mimo školu. Rozšiřuje si svůj hudební rozhled a interpretační zkušenosti - vybírá si samostatně poslechovou hudbu a navštěvuje koncerty

Učební plán č. 3B – studijní zaměření: hra na violoncello

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

3.2. Studijní zaměření: hra na violoncello

Charakteristika průběhu vzdělávání: Hra na violoncello patří k nejnáročnějším interpretačním činnostem z hlediska mnohostranného nadání jedince: sluchové dispozice, hudební představivost, motorická dispozice, z hlediska koordinace velmi náročná odlišná práce pravé a levé ruky.

PHV 2: hra na violoncello	**Žák**
	- umí pokládat smyčec na strunu - zvládá pravou rukou pracovat zvlášť, tj. levá hraje pizz - slučuje obě ruce dohromady - hraje jednoduchou písničku na jedné struně - zná pravidla správného sezení a držení nástroje

Předmět: hra na violoncello I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- sloučí úkony obou rukou, tj. správná koordinace levé a pravé ruky - prodlužuje tah smyčce - zná pojem intonační jistota - zvládá uvolňování celého těla - zahraje jednoduchou písničku
2. ročník	- samostatně se doma připravuje - hraje jednoduché písně - samostatně si vybírá skladby podle předlohy učitele - předvede jednu stupnici dur a akord v jedné oktávě - prezentuje drobnou skladbu z výběrů Suzukiho
3. ročník	- řeší další technické dovednosti, jako je např. snížená a široká poloha, tvoření dynamických odstínů, výměna smyků a krásný tón - hraje stupnice přes dvě oktávy s rozloženým akordem - hraje spolu s učitelem a tím se připravuje na komorní a souborovou hru - ukazuje svoji technickou pokročilost na jednooktávových stupnicích s akordem - předvede jednu etudu a zahraje jednu drobnější přednesovou skladbu
4. ročník	- dokáže posoudit kvalitu svého vlastního hraní a rozlišuje hudební žánry - hraje výměnou poloh vzhledem k náročnosti intonační čistoty tónu - hraje skladby z období baroka, klasicismu - zahraje jednu stupnici dur ve dvou oktávách, jednu etudu a jednu přednesovou skladbu
5. ročník	- má zafixováno čtení tenorového a houslového klíče, prohlubuje výměnu poloh v různých obměnách - dokáže řešit problémy s propojováním technických dovedností, které se vyskytují ve složitějších hudebních formách a skladbách - zapojuje se do komorní a orchestrální hry
6. ročník	- ovládá hru ve všech třech klíčích (basový, tenorový, houslový) a to mu umožňuje hrát skladby různých hudebních období - pracuje se smyky, např.: sotie, spiccato - naladí si nástroj - poslouchá skladby na CD či např. z internetu a rozšiřuje si tak své vědomosti a obzory - učí se palcovou polohu
7. ročník	- dokáže sám posoudit, jakou skladbu je schopen interpretovat a jakým způsobem ji vyjádřit - muzikálním projevem umí žák dát skladbě dynamiku a výraz

	- přednesové skladby jsou individuálním vyjádřením hudebního cítění žáka - zahraje třioktávové stupnice a akord, jednu etudu J. Dotzauera a prezentuje dvě skladby různých hudebních období

Předmět: hra na violoncello II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- je schopen náročnější technické a hudební dovednosti - uplatňuje se v komorní hře, orchestru nebo sólově - vytváří fráze, dynamiku a kulturu tónu - zapojuje do hudebního dění a kulturního života školy či města
2. ročník	- rozšiřuje svůj repertoár, studuje etudy a přidává k tomu cvičení dvojhmatů a akordů (arpegia) - zařazuje do hry, vzhledem ke své technické pokročilosti, např. skladby J. S. Bacha.
3. ročník	- interpretuje skladby, které jsou známé a které jsou hrány slavnými umělci - má vytvořen repertoár a umí hrát zpaměti - projevuje při koncertu svoji muzikálnost a cit pro frázi
4. ročník	- účinkuje v hudebních tělesech a studuje skladby dle vlastního výběru - nastuduje a přednese jedno náročné hudební dílo, např. skladby J. Haydna, J. S. Bacha, Davida Poppera - vystoupí na veřejnosti s klavírem či orchestrem a zahraje skladby různých hudebních stylů

Učební plán č. 3C – studijní zaměření: hra na violu

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

3.3. Studijní zaměření: hra na violu

Charakteristika průběhu vzdělávání: Posláním hudebního oboru hra na violu je poskytnout žákům základní odborné vzdělání a vychovat z nich samostatné hudebníky, kteří se v životě

mohou uplatnit jako amatéři nebo budoucí profesionálové. Podle svých osobitých vloh a fyziologických dispozic se žáci učí zvládnout technické a výrazové prostředky na svém nástroji. Postupně se seznamují s hudební literaturou různých slohových období – skladeb sólových, komorních a souborových. Hra na violu by měla u žáků rozvíjet hudební představivost, fantazii, odvahu projevit své cítění a prohlubovat hudební paměť. Postupně se zapojují do různých ansámblů, vystupují jako sólisté při společenských a kulturních příležitostech.

PHV 2: hra na violu	**Žák**
	- zná svůj nástroj, dokáže popsat violu a smyčec, ovládá správný postoj při hře - ovládá správné návyky při uchopení smyčce - ovládá správné návyky při práci levé ruky – uchopení violy, pokládání prstů v základním prstokladu - má základní intonační a rytmické návyky - zahraje jednoduchý notový záznam - spojí získané dovednosti pravé a levé ruky - zahraje jednoduchou melodii nebo píseň

Předmět: hra na violu I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- má upevněny návyky pro uvolněný postoj, pro uchopení smyčce a violy, správné nasazení a vedení smyčce. Základní smyk détaché, dělení smyčce – středem smyčce, dolní a horní polovinou smyčce, celým smyčcem - používá základní prstoklad (dur nebo moll) v základní poloze v rozsahu čisté kvinty (na dvou strunách) - hraje známé melodie a písně zpaměti – postupně jejich melodie spojuje s notovým zápisem (ve 4–8–16 taktech) - sluchem rozpozná náladu skladby (veselá – smutná, rychlá – pomalá). - hraje s učitelem nebo za doprovodu klavíru
2. ročník	- má upevněny návyky pro správné a uvolněné uchopení nástroje, nasazování a vedení smyčce - provede základní smyky: détaché, legato a jejich kombinace s přechodem z jedné struny na druhou - používá prstoklad dur i moll a jejich kombinace na dvou strunách i chromatický postup 2. prstu – rozvíjí svoji sluchovou, intonační sebekontrolu - aplikuje získané dovednosti při hře z not - užívá získané technické dovednosti k vyjádření nálady skladby a tvoří dynamiku: piano – forte. - používá základní tempová označení - procvičuje paměť na lidových písních a krátkých přednesových skladbách - procvičuje souhru s jiným nástrojem v duu
3. ročník	- využívá základní návyky a dovednosti, užívá smyky: détaché, legato, staccato a jejich kombinace při tvoření tónu: smýkací místo, dynamiku, rychlost a plynulost tahu smyčce, přechody přes struny

	- používá 4 základní prstoklady a jejich kombinace s použitím na všech strunách v rozsahu I. polohy, procvičuje chromatický postup 1., 2., 3. prst - zdokonaluje intonační a hmatovou jistotu při hře a orientaci v notovém zápise ve violovém klíči - získané vědomosti a dovednosti aplikuje při hře z listu na jedné struně - využívá elementárních výrazových prostředků – prohlubuje kvalitu violového tónu, dynamické rozlišení: p, mf, f, cresc., decresc.; vyjádření nálady a stylu skladby - hraje v souborové nebo komorní hře - experimentuje klouzavými pohyby levou rukou po celém hmatníku
4. ročník	- vytvoří violový tón s využitím dynamického odstínění, používá smyky: détaché, legato, staccato, martellé a jejich kombinace - používá 3. polohu (případně i 2. polohu), v těchto polohách se začíná orientovat i v notovém zápisu ve violovém klíči - užívá jednoduché dvojhmaty v základní poloze - provádí pravidelné klouzavé a kolébavé pohyby pro nácvik vibrata - má prohloubenu výrazovou složku hry podle svých možností a vlastní hudební představy - používá všechny získané vědomosti, dovednosti, znalost notového zápisu a aplikuje je při hře z listu - hraje ve zvoleném souboru nebo komorní hře a získává další zkušenosti při kolektivní práci
5. ročník	- zvládá základní smyčcovou techniku a je schopen ji rozšiřovat o nové technické a dynamické prvky: řadové staccato, sforzzato - zvládá hru v 1. – 3. poloze a umí tyto polohy spojovat pomocí výměn - používá jednoduchou dvojhmatovou techniku - je seznámen s formou jednodílnou, dvoudílnou a třídílnou - má prohloubenu výrazovou složku hry podle vlastní hudební představy – napodobováním poslechu hry učitele, spolužáků, nahrávek, návštěvou koncertů – zároveň si rozšiřuje svůj rozhled o různých hudebních stylech a žánrech - používá všechny získané dovednosti a znalost notového zápisu k samostatnému nastudování skladby - využívá hru z listu jako prostředek k seznámení se s hudbou různých stylových období a žánrů - hraje ve zvoleném souboru nebo komorní hře a získává další zkušenosti při kolektivní práci
6. ročník	- disponuje kvalitním violovým tónem a zvládá složitější smyky: détaché, legato, martellé, řadové staccato, spiccato a jejich kombinace - má větší intonační jistotu při hře v polohách a ve výměnách - využívá 4. a 5. polohu (s notovým zápisem), seznamuje se s melodickými ozdobami v kratších skladbách - používá vibráto - zná formu velkou dvoudílnou a třídílnou, rozezná tóninové změny ve skladbě - vybírá si přednesové skladby podle svého vkusu a zájmu - vyjadřuje svůj názor na způsob nácviku a interpretaci - využívá všech získaných technických a výrazových dovedností, zvukových možností svého nástroje ke správnému stylovému provedení skladby - samostatně nastuduje jednodušší skladbu a navrhne hratelné použití prstokladů, vhodné výměny poloh, samostatně si poradí s rytmem, použije smyky pro správné stylové provedení vybrané skladby a odhadne tempo podle označení v notách

	- využívá hru z listu jako prostředek k seznámení se s hudbou různých stylových období a žánrů - využívá všechny své dovednosti k práci v kolektivu, je schopen samostatné domácí přípravy daného hlasu, spolupracuje na společném provedení vybraných skladeb
7. ročník	- zvládá základní smyky, jejich kombinace a smyky vyšší obtížnosti - využívá všechny části smyčce ve všech dynamických odstíněních - hraje stupnice přes tři oktávy a kvintakordy - využívá jednoduché dvojhmatové techniky, hry akordů a vibráta - orientuje se v 1. - 5. poloze a v jejich plynulých výměnách, v notovém zápise a čtení prstokladů - rozezná základní členění notového zápisu, stavbu melodie, dynamiku, frázování - pozná další hudební formy - vybere si přednesové skladby podle svého vkusu a zájmu - vyjádří svůj názor na způsob nácviku a interpretaci - využívá všech získaných technických a výrazových dovedností, zvukových možností svého nástroje ke správnému stylovému provedení skladby - rozezná základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie - při samostatném nastudování skladeb navrhne hratelné použití prstokladů, vhodné výměny poloh pro správnou barvu tónu, samostatně si poradí s rytmem, použije smyky pro správné stylové provedení vybrané skladby a odhadne tempo podle označení v notách - využívá hru z listu jako prostředek k seznámení se s hudbou různých stylových období a žánrů - využívá všechny své dovednosti k práci v kolektivu - samostatně si připraví daný hlas - spolupracuje na společném provedení vybraných skladeb

Předmět: hra na violu II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- používá dosud získané technické a výrazové dovednosti – změny prstokladů, orientace v polohách, výměny poloh a jejich spojování, smyky a jejich kombinace - navrhuje vhodné prostředky pro nácvik skladeb a samostatně řeší jejich technické a výrazové problémy - upevňuje si dobré a pohotové čtení notového zápisu - samostatně posoudí a vysvětlí svou představu o použití technických a výrazových prostředků v přednesových skladbách – prstoklady, smyky, polohy a jejich výměny, tempo, dynamika, frázování, použití vibráta - pečuje o svůj nástroj, sám si naladí violu - dbá o intonační a zvukovou sebekontrolu – kvalitu znějícího tónu, využívá barevnosti strun, změn poloh, smykové variability - rozpozná a rozlišuje stylová období a hudební žánry, seznamuje se s problematikou jejich interpretace v praxi při hře z listu - má vytvořen svůj názor na interpretaci při poslechu nahrávek různých interpretů - posoudí využití technických a výrazových prostředků při interpretaci a kriticky zhodnotí provedení skladby

	- navazuje na souborovou a komorní hru z I. stupně - samostatně pracuje na přípravě partů - zná literaturu typickou pro dané složení souboru, smyčcového kvarteta, tria atd., diskutuje o interpretaci skladeb, spolupracuje na společné interpretaci - pracuje v různých hudebních uskupeních - vybírá si ze skladeb navržených učitelem i vyhledává skladby podle svého zaměření a zájmů - nastuduje samostatně nové skladby
2. ročník	- navrhne vhodné prostředky pro nácvik skladeb a samostatně řeší jejich technické a výrazové problémy - pohotově čte notový zápis - samostatně posoudí a vysvětlí svou představu o použití technických a výrazových prostředků v přednesových skladbách – prstoklady, smyky, polohy a jejich výměny, tempo, dynamika, frázování, použití vibráta - při nácviku obtížnějších skladeb spolupracuje s učitelem - samostatně pečuje o svůj nástroj, sám si naladí violu - dbá o intonační a zvukovou sebekontrolu – kvalitu znějícího tónu, využívá barevnosti strun, změn poloh, smykové variability - rozpozná a rozlišuje stylová období a hudební žánry, seznamuje se s problematikou jejich interpretace v praxi při hře z listu (s pomocí učitele) - má vytvořen svůj názor na interpretaci při poslechu nahrávek různých interpretů - posoudí využití technických a výrazových prostředků při interpretaci a kriticky zhodnotí provedení skladby - navazuje na souborovou a komorní hru z I. stupně - samostatně pracuje na přípravě partů - diskutuje o interpretaci skladeb, spolupracuje na společné interpretaci - pracuje v různých hudebních uskupeních
3. ročník	- navrhuje vhodné prostředky pro nácvik skladeb a samostatně řeší jejich technické a výrazové problémy - samostatně posoudí a vysvětlí svou představu o použití technických a výrazových prostředků v přednesových skladbách – prstoklady, smyky, polohy a jejich výměny, tempo, dynamika, frázování, použití vibráta - při nácviku obtížnějších skladeb spolupracuje s učitelem - samostatně pečuje o svůj nástroj, sám si naladí violu - dbá o intonační a zvukovou sebekontrolu – kvalitu znějícího tónu, využívá barevnosti strun, změn poloh, smykové variability - rozpoznává a rozlišuje stylová období a hudební žánry, seznamuje se s problematikou jejich interpretace v praxi při hře z listu (s pomocí učitele) - vytváří si svůj názor na interpretaci při poslechu nahrávek různých interpretů - posoudí využití technických a výrazových prostředků při interpretaci a kriticky zhodnotí provedení skladby - zapojuje se do amatérských souborů mimo školu, rozšiřuje si svůj hudební rozhled a interpretační zkušenosti - vybírá si samostatně poslechovou hudbu a navštěvuje koncerty
4. ročník	- samostatně aplikuje získané technické a výrazové dovednosti - dokáže vysvětlit výběr a použití smyků, prstokladů, výběr poloh - má upevněno dobré a pohotové čtení notového zápisu - samostatně posoudí a vysvětlí svou představu o použití technických a výrazových prostředků v přednesových skladbách – prstoklady, smyky, polohy a jejich výměny, tempo, dynamika, frázování, použití vibráta

	- samostatně posoudí svou hru, kvalitu tónu, výběr prostředků k dosažení lepšího výsledku - rozpozná a rozlišuje stylová období a hudební žánry, seznamuje se s problematikou jejich interpretace v praxi při hře z listu (s pomocí učitele) - má vytvořen svůj názor na interpretaci při poslechu nahrávek různých interpretů - posoudí využití technických a výrazových prostředků při interpretaci a kriticky zhodnotí provedení skladby - zná literaturu typickou pro dané složení souboru, smyčcového kvarteta, tria atd. - diskutuje o interpretaci skladeb, spolupracuje na společné interpretaci - zapojuje se do amatérských souborů mimo školu. Rozšiřuje si svůj hudební rozhled a interpretační zkušenosti - vybírá si samostatně poslechovou hudbu a navštěvuje koncerty

4. Vzdělávací zaměření: hra na dechové nástroje dřevěné

4.1. Studijní zaměření: hra na zobcovou flétnu

Učební plán č.4 - hra na zobcovou flétnu

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Do kolektivní hudební praxe mohou být zařazeni i žáci nižších ročníků na základě rozhodnutí učitele nástroje.

Hodinu lze rozdělit na dvě části.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

Charakteristika průběhu vzdělávání: dřevěný dechový nástroj, pocházející z lidové píšťaly (podobnou konstrukci mají píšťaly varhan); hráč fouká do náustku, vzduch se v rezonanční komoře dělí na dva proudy, první opouští štěrbinu a druhý vibrující prochází rovnou trubicí. Otvory vrtané v trubici se zakrývají nebo odkrývají hráčovými prsty. Nevýhodou je omezená dynamika, tj. možnost měnit hlasitost hraného zvuku, neboť při silnější hře dochází současně k přelaďování nástroje (zvýšená frekvence tónu). Na zobcovou flétnu mohou hrát děti již od předškolního věku, ve kterém se hra často také využívá pro její "zdravé dýchání“. Uplatnění zobcové flétny od sopraninové po basovou jí dává vyniknout zejména v komorní a souborové hře.

PHV 2: hra na zobcovou flétnu	**Žák**
	- využívá pravidla správného postoje, držení nástroje a rukou - hraje základní typy artikulace v rozsahu d1 – d2 - sám pečuje o svůj nástroj

Předmět: hra na zobcovou flétnu I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- zná pravidla pro správný postoj, držení nástroje a rukou - základní typy artikulace v rozsahu d1-d2 - plynule se nadechuje a vydechuje, dech na celý takt

	- zná noty a pomlky celé, půlové, čtvrťové a osminové v houslovém klíči - zvládá nasazení a koordinaci prstů, artikulaci v daném rozsahu - vystupuje na třídních a školních interních koncertech
2. ročník	- zopakuje předepsaný rytmus - hraje v rozsahu c1 – a2 s využitím práce levého palce e2 – a2 v tenutu, legatu a staccatu z notového zápisu - dýchá podle předepsaného značení - využívá artikulaci jako prostředek hudebního výrazu u snazších skladbiček
3. ročník	- ovládá tečkovaný rytmus - dokáže hrát s doprovodným nástrojem - dokáže zahrát zpaměti lidovou píseň - dokáže zdokonalovat prstovou techniku spolu s artikulací - nadechuje se plynule a hluboce, bez zvedání ramen, následné vedení výdechu je v souladu s hudební frází - zahraje svůj hlas v souhře s dalším hlasem
4. ročník	- ovládá základy bráničního dýchání - prohlubuje své technické dovednosti a zdokonaluje prstovou techniku - v případě zájmu přechází na altovou zobcovou flétnu - ovládá rozdílnou práci dechu a zvuku u sopr. a alt. flétny - zapojuje vlastní emoční inteligenci
5. ročník	- ovládá práci s artikulací se zvukem - dbá na správné použití základních melodických ozdob (trylek, opora, příraz) - hraje v duu, triu a kvartetu
6. ročník	- transponuje do AZF - dbá na zvukovou stránku svého projevu, intonační čistotu - je schopen sám si vytvořit jednoduché schéma ve skladbě
7. ročník	- má samostatný přístup k práci na skladbě - navrhne si sám artikulaci, nádechy, rytmický přehled. - hraje v celém tónovém rozsahu skladby - je schopen reprodukovat složitější rytmické útvary (synkopa, triola) - využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování. - hraje stupnice do 4 křížků a béček

Předmět: hra na zobcovou flétnu II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- uplatňuje znalosti ze szf na tzf - hraje z listu - poznává literaturu historických stylů. - rozebere skladbu, zjistí tóninu, metrum a celkový charakter skladby
2. ročník	- intonuje a používá dynamiku - dodržuje artikulaci, rytmus a hudební zásady při interpretaci skladeb různých stylů
3. ročník	- hraje dvojité staccato - provádí veškerá frázovací, dynamická a tempová značení - hraje chromatické a celotónové postupy

4. ročník	- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu hry na SZF, AZF, TZF, BZF - ovládá hru složitějších rytmických útvarů a melodických ozdob - je schopen samostatné orientace ve skladě - dokáže řešit technicky obtížné pasáže - vyřeší problematiku techniky, frázování, výrazu a dýchání - pracuje s barvou a intonací v celém rozsahu všech zobcových fléten

4.2. Studijní zaměření: hra na příčnou flétnu

Učební plán č. 5 – hra na příčnou flétnu

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Do kolektivní hudební praxe mohou být zařazeni i žáci nižších ročníků na základě rozhodnutí učitele nástroje a jejich schopností.

Hodinu lze rozdělit na dvě části.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

Charakteristika průběhu vzdělávání: V přípravném studiu zvládne žák držení nástroje, základní dechovou techniku a způsob nasazení tónu.
Na toto studium plynule navazuje I. stupeň, který trvá 7 let. Během prvního sedmiletého stupně žák zvládne hru uvolněným nátiskem a kvalitním tónem v běžně používaném rozsahu c1- g3, portamento, legato, staccato. Umí naladit nástroj v souboru nebo komorní hře, ovládá základní transpozici a vytvoří jednoduchý druhý hlas. Hraje skladby více žánrů – swing (ragtime), jazz (písně), úpravy folklorních písní, barokní a klasicistní hudbu a
hudbu 20. století (např. vážnou, filmovou, písně). Ve třetím ročníku začne hrát v některém souboru nebo uskupení ZUŠ.
Po absolvování prvního stupně může žák pokračovat ve druhém čtyřletém stupni, kde prohlubuje svoje poznatky a kvalitní interpretaci, s důrazem na samostatnou práci, výběr a nácvik skladeb.

PHV 2: hra na příčnou flétnu	**Žák**
	- využívá pravidla správného postoje, držení nástroje a rukou - hraje základní typy artikulace v rozsahu g1-c2 - popíše části nástroje a jak s nástrojem zacházet (složení, rozložení, péče o nastroj)

Předmět: hra na příčnou flétnu I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- popíše, jak má vypadat hluboký nádech a výdech - předvede cvičení upevňující brániční dýchání - předvede, jak přiložit flétnu ke rtům, aby vznikl tón - předvede správný postoj a správné držení rukou, prsty používá při hře mírně zahnuté nad klapkami - nasazuje tóny jazykem - zahraje tóny v rozsahu d1 – d2 - zahraje lidovou píseň s doprovodem klavíru
2. ročník	- rychle a intenzivně se nadechuje, plynule a dlouze vydechuje, chápe důležitost zadržení dechu = apoggia - dýchá podle předepsaných znamének - hraje tóny v rozsahu d1 – c3 včetně chromatických tónů dle svých možností - hraje tenuto a legato - hraje s doprovodem klavíru nebo s druhým nástrojem
3. ročník	- hraje s rytmickou přesností - hraje v základní dynamické škále - hraje tóny od c1 do a3 v diatonickém postupu - hraje intervalové spoje v tenutu a legatu - hraje stupnice v rozsahu dvou oktáv do dvou křížků a dvou b v dur a moll tóninách s příslušnými tónickými kvintakordy - vedení melodické fráze a délka výdechu jsou v souladu, dle individuálních fyzických dispozic žáka - hraje tenuto, legato, portamento a je schopen rozeznat i interpretovat dvě základní nálady skladeb a jejich tempo: vesele, rychle = allegro, smutně, pomalu = largo.
4. ročník	- hraje s bráničí oporou - hraje legato a staccato s rytmickou precizností, snaží se o zvukovou vyrovnanost rejstříků - hraje stupnice do 4 křížků a 4 béček s příslušnými akordy a obraty - důsledně provádí veškerá frázovací, dynamická a tempová značení v textovém zápisu - hraje v komorní hře
5. ročník	- hraje kvalitním flétnovým tónem, pracuje s delší frází, výraznější artikulací, snaží se o přednesovou charakteristiku skladeb - rozšířil tónový rozsah o ais3 a h3 - hraje všechny stupnice dur a moll s příslušnými akordy a jejich obraty - hraje z listu
6. ročník	- hraje v tónovém rozsahu od c1 – h3 v chromatickém postupu a rozšiřuje svoji dynamickou škálu na příslušných cvičeních - orientuje se ve hře chromatické stupnice v pevně stanoveném rytmu v pomalém tempu - dokáže samostatně použít dynamická a tempová označení - přizpůsobuje se ostatním členům komorního souboru

7. ročník	- ovládá dechovou techniku - hraje v rozsahu c1 – c4 v chromatickém postupu, používá při hře tenuto, legato, dvojité staccato, portamento - ovládá základní melodické ozdoby a je schopen je ve skladbě reprodukovat, prohlubuje technické, výrazové a dynamické možnosti - hraje v daném tempu všechny durové a mollové stupnice s příslušnými akordy a jejich obraty - podle svých schopností interpretuje skladby různých slohových období a odlišných žánrů - pracuje samostatně a v rámci možností se uplatňuje v komorní či souborové hře, kde hraje z listu

Předmět: hra na příčnou flétnu II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- hraje pohotově z listu - uplatňuje se v komorní a souborové hře - rozšiřuje si repertoár v celé šíři poznávání flétnové literatury - ukazuje muzikálnost a osobitost hudebního projevu
2. ročník	- hraje party a je seznámen s nejzákladnějším repertoárem komorních a symfonických orchestrů - vytváří si své vlastní sólové portfolio, tzn. svůj sólový repertoár, který je úměrný jeho technickým a uměleckým schopnostem tak, aby mohl své interpretační schopnosti pohotově uplatnit při nejrůznějších kulturních událostech v místě svého působení
3. ročník	- hraje kultivovaným tónem a zrychlil technické parametry v legatu i staccatu - hraje vyrovnaně s důrazem na přesnou rytmickou, artikulační a stylovou reprodukci - samostatně nastuduje skladbu, kterou si vybral. Problémy pak konzultuje se svým pedagogem
4. ročník	- ovládá rozsah nástroje v chromatickém postupu od c1 do c4. - hraje stupnice dur i moll v rozsahu minimálně dvou oktáv v rychlém tempu, různých artikulacích, rytmech a s příslušnými akordy v základním tvaru a obratech (T5, D7, zm. 7) - ovládá chromatickou a celotónovou stupnici, vše pak s důrazem na rytmickou přesnost, intonační jistotu a zvukovou vyrovnanost - hraje na absolventském koncertě, kterým ukončí studium na ZUŠ, dosáhne co nejvyšší možné technické, tónové a hudební vyspělosti se zapojením co největšího podílu vlastní reprodukční schopnosti

4.3. Studijní zaměření: hra na klarinet

Učební plán č. 6 – hra na klarinet

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Do kolektivní hudební praxe mohou být zařazeni i žáci nižších ročníků na základě rozhodnutí učitele nástroje a jejich schopností.

Hodinu lze rozdělit na dvě části.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

Charakteristika průběhu vzdělávání: klarinet patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů. V praxi je využíváno klarinetů různého ladění. Především do B, v orchestrech se používá i ladění do A, C a Es ladění, které je využito v dechovce. Klarinet díky svému rozsahu a barvě má velké využití jak v souborech, orchestrech, jazzu, tak i ve zmíněné dechovce.

Předmět: hra na klarinet I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- žák má správný postoj, posazení nátisku, držení nástroje a správné dýchání - hraje v šalmajovém rejstříku a postupně rozšiřuje rozsah v dvoučárkované poloze - hraje výdrže na dlouhých tónech a jednoduchých cvičeních - hraje stupnice a akordy v dosaženém rozsahu - rozlišuje dvou, třídobý a čtyřdobý takt a tečkovaný rytmus - systematicky se připravuje na vyučování - hraje snadné přednesové skladby s doprovodem, kde se seznamuje s laděním
2. ročník	- má upevněny správné návyky při nácviku skladeb, je veden k sebekontrole, správnému a smysluplnému systému cvičení - zvládá tónový rozsah dle svých nátiskových možností a rozšiřuje hru o další posuvky - používá základní výrazové prostředky p, f - hraje s doprovodem klavíru a jiným nástrojem - hraje stupnice a akordy v dosaženém rozsahu a v rytmických artikulacích - hraje výběr přednesů s vyšší technickou a nátiskovou náročností
3. ročník	- má prohloubeny základní návyky a dovednosti - tvoří kvalitní tón a zná techniku nasazení procvičováním dlouhých tónů

	- hraje stupnice a akordy v dosaženém rozsahu v rychlejším tempu a rytmických artikulacích - je seznámen se s tříosminovým a šestiosminovým taktem a taktem alla breve - hraje skladby s využitím dynamických postupů crescendo, decrescendo, accelerando, ritardando - dbá na plynulost hry a vázání tónů pod legátem - souhra s klavírem nebo s jiným nástrojem - využívá svých schopností v komorní hře a učí se vzájemné souhře - hraje z listu snadné skladby - uplatňuje technické schopnosti v náročnějších přednesových skladbách
4. ročník	- hraje stupnice a akordy dur a moll, T5, tenuto, legato, v rytmických artikulacích - klade důraz na intonaci - volí vhodný postup při nácviku skladeb - reaguje na rytmické a agogické změny - přizpůsobuje ladění s jiným nástrojem - zvládá celý rozsah nástroje, nácvik chromatických stupnic
5. ročník	- hraje stupnice a akordy dur a moll, T5 a D7, tenuto, legato, v rytmických artikulacích v celém rejstříku - hraje stupnice a etudy v rychlejším tempu - používá metodické ozdoby (trylek, nátryl, mordent – náraz), využívá agogiky a dalších výrazových prostředků - klade důraz na intonaci - využívá svých znalostí a uplatňuje ve skladbách vhodnou techniku (legato, tenuto, staccato), navrhuje dynamiku, agogiku, frázování a rozvrhuje sám nádechy, které důsledně respektuje - využívá rozsahu celého nástroje se zaměřením na zvládnutí tónů v tříčárkované poloze, využívá svých technických, výrazových a agogických dovedností v souhře s klavírem nebo jiným doprovodným nástrojem - hraje v různých hudebních seskupeních
6. ročník	- má zdokonalenu technickou plynulost a zvyšuje náročnost techniky hry na stupnicích, akordech i ostatních skladbách - využívá většinu výrazových, agogických a tempových rozlišení - transponuje jednoduchá cvičení do ladění A, C - účastní se výuky v různých komorních souborech - je seznámen se způsoby společného nástupu ve skladbě i jejího ukončení a rytmických i agogických změn
7. ročník	- využívá rozsahu celého nástroje - využívá ve hře všechny technické dovednosti, výrazové prostředky, kvalitu tónu - diskutuje o výběru skladeb, jejich žánru, období a obtížnosti - je schopen sám nastudovat snazší skladby, promyslet nádechy, dynamiku a frázování - umí si sám upravit plátek

Předmět: hra na klarinet II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- má prohloubeny technické dovednosti – na stupnicích, chromatických stupnicích a akordech v rychlých tempech - dbá na kvalitu tónu a dobrou intonaci - zapojuje se ve hře v souborech a různých seskupeních - poslouchá nahrávky skladeb nebo se účastní koncertů, kde rozvíjí své schopnosti reagovat na umělecké dílo a jeho hodnocení
2. ročník	- hraje stupnice, akordy a chromatickou stupnici - zná různé žánry a období - hraje z listu a transponuje do laděni A a C - hraje v souborech s výběrem skladeb využívajících jeho technických dovedností a zkušeností a spolupracuje s ostatními obory v ZUŠ
3. ročník	- je seznámen s dvojím staccatem a postupně ho procvičuje - hraje složitějších rytmy - zaměřuje se na seberealizaci v sólové hře i při uplatnění v orchestru nebo souboru - uplatňuje samostatnost při nastudování partů - účastní se různých vystoupení a koncertů, kde může využít svých dovedností, spolupráce, přístupu k ostatním spoluhráčům a soudržnosti
4. ročník	- zná klarinetovou literaturu - vybírá si sám repertoár na absolventský koncert a dokáže o něm diskutovat - využívá ve skladbách všech výrazových prostředků s důrazem na technickou preciznost

4.4.Studijní zaměření: hra na saxofon

Učební plán č. 7 – hra na saxofon

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

Charakteristika průběhu vzdělávání: saxofon patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů. Rozlišujeme několik typů. Nejčastěji využívané jsou sopránový, altový, tenorový a barytonový saxofon. Liší se laděním a velikostí. Saxofon je využíván v jazzu a populární hudbě, v menší míře v hudbě klasické.

Předmět: hra na saxofon I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- zná správný postoj, posazení nátisku, držení nástroje a správné dýchání - hraje v rozsahu dle možností žáka - vydržuje dlouhé tóny na jednoduchých cvičeních - hraje stupnice a akordy v dosaženém rozsahu - rozlišuje dvou, tří a čtyřdobý takt a tečkovaný rytmus - systematicky se doma připravuje - hraje snadné přednesové skladby s doprovodem, kde se seznamuje s laděním
2. ročník	- dbá na správné návyky při nácviku skladeb, je veden k sebekontrole, správnému a smysluplnému systému cvičení - uvědomuje si správný postoj a držení nástroje - zná dechovou techniku při bráničním dýchání - má rozšířený tónový rozsah dle svých nátiskových možností a další posuvky - je seznámen se základními pojmy jazzového frázování - hraje technická cvičení a etudy s jazzovým frázováním - rozlišuje základní výrazové prostředky p, f - hraje s doprovodem klavíru a dalšími nástroji - hraje stupnice a akordy v dosaženém rozsahu a v rytmických artikulacích - hraje přednesy s jazzovými prvky
3. ročník	- dbá na základní návyky a dovednosti - rozvíjí kvalitu tónu a techniku nasazení procvičováním dlouhých tónů - hraje stupnice a akordy v dosaženém rozsahu v rychlejším tempu a rytmických artikulacích, rozšířené o stupnice bluesové - je seznámen se s tříosminovým a šestiosminovým taktem a taktem alla breve - hraje skladby s využitím dynamických postupů crescendo, decrescendo, accelerando, ritardando - dbá na plynulost hry a vázání tónů pod legátem - zvládá souhru s klavírem nebo s jiným nástrojem, souhra s podehrávkou na CD - využívá svých schopností v komorní hře a učí se vzájemné souhře - hraje z listu snadné skladby - uplatňuje technické schopnosti v náročnějších přednesových skladbách
4. ročník	- hraje stupnice a akordy dur a moll, T5, tenuto, legato, v rytmických artikulacích, bluesové stupnice - klade důraz na intonaci - volí vhodný postup při nácviku skladeb - reaguje na rytmické a agogické změny, prohlubuje bluesové frázování - přizpůsobuje ladění s jiným nástrojem, účastní se hry v souboru - zvládá celý rozsah nástroje, nácvik chromatických stupnic
5. ročník	- hraje stupnice a akordy dur a moll, T5 a D7, tenuto, legato, v rytmických artikulacích v celém rejstříku - hraje stupnice a etudy v rychlejším tempu s využitím bluesového frázování - používá metodické ozdoby (trylek, nátryl, mordent – náraz), využívá agogiky a dalších výrazových prostředků specifických v jazzové hudbě

	- klade důraz na intonaci - využívá svých znalostí a uplatňuje ve skladbách vhodnou techniku (legato, tenuto, staccato), navrhuje dynamiku, agogiku, frázování a rozvrhuje sám nádechy, které důsledně respektuje - využívá rozsahu celého nástroje, využívá svých technických výrazových a agogických dovedností v souhře s klavírem nebo jiným doprovodným nástrojem, případně s CD - hraje v různých hudebních seskupeních
6. ročník	- hraje plynule a zvyšuje náročnost techniky hry na stupnicích, akordech i ostatních skladbách - využívá většinu výrazových, agogických a tempových rozlišení - má zdokonaleno swingové cítění - hraje v různých souborech a jazzových seskupeních - zná způsoby společného nástupu ve skladbě i jejího ukončení a rytmických i agogických změn
7. ročník	- využívá rozsahu celého nástroje - využívá ve hře všechny technické dovednosti, výrazové prostředky, kvalitu tónu - bezpečně se orientuje ve swingovém a jazzovém frázování - rozlišuje různé hudební styly (swing, latina, funky…) - využívá svých schopností v souborech - diskutuje o výběru skladeb, jejich žánru, období a obtížnosti - nastuduje snazší skladby, promyslí nádechy, dynamiku a frázování - umí si upravit plátek

Předmět: hra na saxofon II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- hraje stupnice, chromatické a bluesové stupnice a akordy v rychlých tempech - dbá na kvalitu tónu a dobrou intonaci - pracuje ve hře v souborech a různých seskupeních - poslouchá nahrávky skladeb nebo se účastní koncertů, kde rozvíjí své schopnosti reagovat na umělecké dílo a jeho hodnocení
2. ročník	- hraje stupnice, akordy a chromatickou stupnici - orientuje se v různých žánrech a obdobích - hraje z listu transposici a jazzové frázování - hraje v souborech s výběrem skladeb využívajících jeho technických dovedností a zkušeností a spolupracuje s ostatními obory v ZUŠ
3. ročník	- orientuje se ve složitějších rytmech - zaměřuje se na seberealizaci v sólové hře i při uplatnění v kapele nebo souboru - uplatňuje samostatnost při nastudování partů - účastní se různých vystoupení a koncertů, kde může využít svých dovedností, spolupráce, přístupu k ostatním spoluhráčům a soudržnosti
4. ročník	- vyhledává oblíbené skladby a využívá vlastní interpretace - využívá ve skladbách všech výrazových prostředků s důrazem na technickou preciznost jazzového frázování - hraje v různých jazzových seskupeních, učí se samostatnosti

4.5. Studijní zaměření: hra na hoboj

Učební plán č. 8 – hra na hoboj

	I. stupeň										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.				
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1				
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1				
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2				
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2				

Pozn.: Nástroj se nevyučuje na II. stupni.

Do kolektivní hudební praxe mohou být zařazeni i žáci nižších ročníků na základě rozhodnutí učitele nástroje a jejich schopností.

Hodinu lze rozdělit na dvě části.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

Charakteristika průběhu vzdělávání: Hoboj nepatří mezi nejpopulárnější a nejvyhledávanější nástroj. Prvořadým cílem proto je tento nástroj co nejvíce zpopularizovat a získat co největší počet žáků k jeho studiu.
Dalším úkolem výuky je získání základních dovedností ke zvládnutí tohoto nástroje, rozvoj hudebnosti, hudební představivosti, technické pohotovosti, orientaci v hudebním díle a schopnosti zapojit se při souborové či orchestrální hře.
Tento nástroj je uplatnitelný ve všech hudebních žánrech, je součástí symfonických i komorních orchestrů a také mnoha dechových komorních souborů.
Pro studium hry na hoboj je důležité nejen hudební nadání, ale i přiměřená tělesná vyspělost žáka.

Předmět: hra na hoboj I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- má osvojeny skládání a rozkládání nástroje a základní údržbu hoboje - zvládá správné vložení strojku mezi rty - umí nasadit tón uvolněným nátiskem pomocí slabiky „tá“ - chápe důležitost pravidelného denního cvičení - zvládá tónový rozsah d1 – e2 - umí zahrát notu celou, půlovou, čtvrťovou a zná příslušné pomlky - zvládá hru v základní dynamice f a mf - uplatňuje přiměřeně svým individuálním schopnostem správné brániční dýchání
2. ročník	- uplatňuje a rozvíjí návyky a dovednosti získané v 1. ročníku - realizuje denně nátisková cvičení - umí hrát v tónovém rozsahu c1 – g2

	- umí se orientovat v notovém zápise s kratšími notovými hodnotami (čtvrťové, osminové) - osvojil si hru tenuto, legato - umí zahrát stupnice C dur, G dur, F dur a příslušné T5 – velký a malý rozklad
3. ročník	- využívá znalostí a dovedností z předchozích ročníků - zvládá hru tenuto, legato - osvojil si hru staccato - umí používat výraznější rozlišení dynamických odstínů (crescendo, decrescendo) a melodické ozdoby (příraz, nátryl) - zná tónový rozsah c1 – a2 - interpretuje přiměřená technická cvičení nebo etudy a rozvíjí prstovou techniku - umí použít hmaty: druhé f, fis1, fis2, cis1, cis2 - umí zahrát stupnice C dur, G dur, D dur, F dur - hraje akordy T5 – malý a velký rozklad k příslušným stupnicím - zvládá hru jednoduchých melodií zpaměti a podle sluchu (např. hra na ozvěnu) - dokáže se zapojit do souhry s dalšími hudebními nástroji (souhra s klavírem, hra s učitelem), která je přiměřená jeho technické vyspělosti - dokáže se orientovat v jednoduchých skladbách různých slohových období
4. ročník	- využívá získané dovednosti a návyky z předešlých ročníků - zvládá správné tvoření nátisku - zvládá rozsah nástroje c1 – d3 - umí zahrát durové stupnice, akordy T5 do 2 křížků a 2 béček a mollové stupnice a T5 s 1 křížkem a 1 béčkem - využívá znalost stupnic, akordů a etud k dalšímu rozvíjení prstové techniky - používá další výrazové prostředky (ritardando, accelerando) - interpretuje další melodické ozdoby (trylek, skupinka) - je schopen se zapojit dle individuálních možností do komorní nebo souborové hry
5. ročník	- využívá získané dovednosti a návyky z předešlých ročníků - zvládá rozsah nástroje od h po d3 - interpretuje probrané stupnice v rychlejších tempech s důrazem na hladkost spojů - umí zahrát stupnice dur do 3 křížků a 3 béček a moll s 1 křížkem a 1 béčkem a akordy T5 k příslušným stupnicím - využívá a zkvalitňuje hru legata a staccata souhrou jazyka a prstů - interpretuje skladby různých slohových období podle svých schopností - využívá nácvik, příp. technické cvičení ke zvýšení technické vyspělosti hry - účastní se komorní nebo souborové hry dle individuálních možností
6. ročník	- využívá a prohlubuje získané dovednosti z předchozích ročníků a dále je rozvíjí - hraje v rozsahu b-e3 - interpretuje náročnější skladby různých stylových období přiměřeně ke svým schopnostem a využívá v nich získané dovednosti - hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a bé s T5, D7, zm. akord s obraty - uplatňuje se v komorních nebo orchestrálních seskupeních
7. ročník	- dokáže využít všech získaných dovedností z předchozích ročníků k samostatnému nastudování skladeb - hraje stupnice dur, moll do 5 křížků a bé s příslušnými akordy a jejich obraty

	- hraje kvalitním hobojovým tónem - uplatňuje se v souborech - hraje skladby rozmanitých stylových období náročností odpovídající schopnostem žáka - je schopen prezentovat hru na veřejnosti

5. Vzdělávací zaměření: hra na dechové nástroje žesťové

Učební plán č. 9A – studijní zaměření: hra trubku

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

Charakteristika průběhu vzdělávání: Studium hry na trubku, tenor, baryton, lesní roh, pozoun a tubu je vzhledem k fyzické náročnosti pro malé děti možné předcházet kratším studiem hry na zobcovou flétnu, kde si žáci osvojí správné dýchání a čtení not. Hru na tubu je obvyklé studovat po nějaké době studia hry na tenor nebo baryton nebo i jiný nástroj rovněž kvůli fyzickým dispozicím. Mladší žáci na žesťové nástroje studují hru v dechovém souboru- osvědčeném prostředku pro souhru a zocelování nátisku, starší žáci mají možnost hrát v duu, kvartetu nebo ve školních kapelách (dechovka, rock, ska apod. Během studia je rovněž možné účinkovat v jiných příležitostně sestavených souborech nejrůznějších nástrojů.

5.1. Studijní zaměření: hra na trubku

Předmět: hra na trubku I. Stupeň	**Žák**
1. ročník	- popíše zásady správného dýchání - aplikuje nasazování tónu jazykem - provede dechové cvičení - aplikuje pístové legato - zahraje jednoduchou lidovou píseň
2. ročník	- provede dechové cvičení s dýcháním do břicha - aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání - interpretuje lidové písně - používá dýchání do břicha - je schopen elementární souhry s druhým nástrojem
3. ročník	- aplikuje při rozehrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku - využívá dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu

	- interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení - samostatně nastuduje jednoduchou lidovou píseň - zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností
4. ročník	- využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu - využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek - je schopen jednoduché souhry s více nástroji - zahraje non legato, legato, tenuto a staccato - zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu
5. ročník	- aplikuje nátisková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a zvětšení rozsahu - volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby - má rozsah alespoň tercdecimy - koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem - nastuduje jednoduchou skladbu zpaměti
6. ročník	- využívá výraznějších dynamických odlišení - zahraje složitější rytmy - imituje jednoduché motivy - hraje v komorních nebo orchestrálních uskupeních - interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostem cizích jazyků nebo italského názvosloví
7. ročník	- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu - využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností - samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu - uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních - ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

Předmět: hra na trubku II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu žáka - samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti - nacvičí lehčí delší skladbu zpaměti - pracuje s frázemi - samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho
2. ročník	- samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora - používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu - používá několik druhů nasazení - zahraje akcenty nasazením nebo dechem - v souboru volí odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci
3. ročník	- vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojitý jazyk a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem - zvládá elementární improvizace typu “otázka-odpověď “

	- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu - samostatně řeší problematiku údržby nástroje - vyhledává skladby, které zahraje
4. ročník	- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu hráče - orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb - dokáže přizpůsobit kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby - vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje - zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb - interpretuje skladby s jazzovým frázováním - profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Učební plán č. 9B – studijní zaměření: hra na tenor

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na tenor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

5.2. Studijní zaměření: hra na tenor

Předmět: hra na tenor I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání - aplikuje nasazování tónu jazykem - provede dechové cvičení - aplikuje pístové legato - zahraje jednoduchou lidovou píseň

2. ročník	- provede dechové cvičení s dýcháním do břicha - aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání - interpretuje lidové písně - používá při hře dýchání do břicha přiměřeně svému věku - je schopen elementární souhry s druhým nástrojem
3. ročník	- aplikuje při rozehrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku - využívá dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu způsobem odpovídajícím jeho věku - interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení - samostatně nastuduje jednoduchou lidovou píseň - zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností
4. ročník	- využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu - využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek - je schopen jednoduché souhry s více nástroji - zahraje non legato, legato, tenuto a staccato - zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu
5. ročník	- aplikuje nátisková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a zvětšení rozsahu - volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby - má rozsah alespoň tercdecimy - koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem - nastuduje jednoduchou skladbu zpaměti
6. ročník	- využívá výraznějších dynamických odlišení - zahraje složitější rytmy - imituje jednoduché motivy - hraje v komorních nebo orchestrálních uskupeních - interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostem cizích jazyků nebo italského názvosloví
7. ročník	- využívá získaných schopností k dosahování co nejkvalitnějšího tónu - využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů a stylů podle svých schopností - nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu i samostatně - uplatňuje se při hře v různých hudebních uskupeních - ovládá transpozici úměrně svým schopnostem

Předmět: hra na tenor II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu žáka - samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti - nacvičí lehčí delší skladbu zpaměti - pracuje s frázemi - samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho
2. ročník	- samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora - používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu

	- používá několik druhů nasazení - zahraje akcenty nasazením nebo dechem - v souboru volí odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci
3. ročník	- vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojitý jazyk a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem - zvládá elementární improvizace typu "otázka-odpověď " - samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu - samostatně řeší problematiku údržby nástroje - vyhledá skladbu, kterou zahraje
4. ročník	- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu hráče - samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj - zvládá techniku dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb - zvládá přizpůsobit kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby - vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje - zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb - interpretuje skladby s jazzovým frázováním - profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Učební plán č. 9C – studijní zaměření: hra baryton

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na baryton	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

5.3. Studijní zaměření: hra na baryton

Předmět: hra	**Žák**

na baryton I. stupeň	
1. ročník	- přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání - aplikuje nasazování tónu jazykem - provede dechové cvičení - aplikuje hru tenuto podle svých schopností jako prostředek ke zkvalitnění tónu - zahraje jednoduchou lidovou píseň
2. ročník	- provede dechové cvičení s dýcháním do břicha - aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání - interpretuje lidové písně - používá při hře dýchání do břicha přiměřeně svému věku - je schopen elementární souhry s druhým nástrojem
3. ročník	- aplikuje při rozehrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku - využívá dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu způsobem odpovídajícím jeho věku - interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení - samostatně nastuduje jednoduchou lidovou píseň - zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností - aplikuje podle svých schopností snižcové legato
4. ročník	- využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu - využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek - hraje jednoduché souhry s více nástroji - zahraje non legato, legato, tenuto a staccato - zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu
5. ročník	- aplikuje nátisková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a zvětšení rozsahu - volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby - má rozsah alespoň tercdecimy - koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem - nastuduje jednoduchou skladbu zpaměti
6. ročník	- využívá výraznějších dynamických odlišení - zahraje složitější rytmy - imituje jednoduché motivy - hraje v komorních nebo orchestrálních uskupeních - interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostem cizích jazyků nebo italského názvosloví - zahraje snižcové a smíšené legato v celém svém rozsahu
7. ročník	- využívá získaných schopností k dosahování co nejkvalitnějšího tónu - využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů a stylů podle svých schopností - nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu i samostatně - uplatňuje se při hře v různých hudebních uskupeních - ovládá transpozici úměrně svým schopnostem

Předmět: hra na baryton II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu žáka - samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti - nacvičí lehčí delší skladbu zpaměti - pracuje s frázemi - samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho
2. ročník	- samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora - používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu - používá několik druhů nasazení - zahraje akcenty nasazením nebo dechem - při práci v souboru volí odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci
3. ročník	- vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojitý jazyk a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem - zvládá elementární improvizace typu “otázka-odpověď “ - samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu - samostatně řeší problematiku údržby nástroje - vyhledá skladbu, kterou zahraje
4. ročník	- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu hráče - žák se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb - přizpůsobí kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby - vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje - zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb - interpretuje skladby s jazzovým frázováním - profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Učební plán č. 9D – studijní zaměření: hra pozoun

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

5.4. Studijní zaměření: hra na pozoun

Předmět: hra na pozoun I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání - aplikuje nasazování tónu jazykem - provede dechové cvičení - aplikuje hru tenuto podle svých schopností jako prostředek ke zkvalitnění tónu - zahraje jednoduchou lidovou píseň
2. ročník	- provede dechové cvičení s dýcháním do břicha - aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání - interpretuje lidové písně - při hře používá dýchání do břicha přiměřeně svému věku - zvládá elementární souhry s druhým nástrojem
3. ročník	- aplikuje při rozehrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku - využívá dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu způsobem odpovídajícím jeho věku - interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení - samostatně nastuduje jednoduchou lidovou píseň - zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností - aplikuje podle svých schopností snižcové legato
4. ročník	- využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu - využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek - zvládá jednoduché souhry s více nástroji - zahraje non legato, legato, tenuto a staccato - zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu
5. ročník	- aplikuje nátisková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a

	zvětšení rozsahu - volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby - má rozsah alespoň tercdecimy - koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem - nastuduje jednoduchou skladbu zpaměti
6. ročník	- využívá výraznějších dynamických odlišení - zahraje složitější rytmy - imituje jednoduché motivy - hraje v komorních nebo orchestrálních uskupeních - interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostem cizích jazyků nebo italského názvosloví - zahraje snižcové a smíšené legato v celém svém rozsahu
7. ročník	- žák využívá získaných schopností k dosahování co nejkvalitnějšího tónu - žák podle svých schopností využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů a stylů podle svých schopností - nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu i samostatně - uplatňuje se při hře v různých hudebních uskupeních - ovládá transpozici úměrně svým schopnostem

Předmět: hra na pozoun II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu žáka - samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti - nacvičí lehčí delší skladbu zpaměti - pracuje s frázemi - samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho
2. ročník	- samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora - používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu - používá několik druhů nasazení - zahraje akcenty nasazením nebo dechem - v souboru volí odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci
3. ročník	- vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojitý jazyk a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem - zvládá elementární improvizace typu “otázka-odpověď “ - samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu - samostatně řeší problematiku údržby nástroje - vyhledá skladbu, kterou zahraje
4. ročník	- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu hráče - samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb - přizpůsobuje kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby - vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje - zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření,

	zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb - interpretuje skladby s jazzovým frázováním - profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Učební plán č. 9E – studijní zaměření: hra na lesní roh

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

5.5. Studijní zaměření: hra na lesní roh

Předmět: hra na lesní roh I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- popíše zásady správného dýchání - aplikuje nasazování tónu jazykem - provede dechové cvičení - aplikuje ventilové legato - zahraje jednoduchou lidovou píseň
2. ročník	- provede dechové cvičení s dýcháním do břicha - aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání - interpretuje lidové písně - používá dýchání do břicha
3. ročník	- aplikuje při rozehrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku - využívá dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu - interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení - samostatně nastuduje jednoduchou lidovou píseň - zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností
4. ročník	- využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu

	- využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek - je schopen jednoduché souhry s více nástroji - zahraje non legato, legato, tenuto a staccato - zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu
5. ročník	- aplikuje nátisková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a zvětšení rozsahu - volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby - má rozsah alespoň tercdecimy - koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem - nastuduje jednoduchou skladbu zpaměti
6. ročník	- využívá výraznějších dynamických odlišení - zahraje složitější rytmy - imituje jednoduché motivy - hraje v komorních nebo orchestrálních uskupeních - interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostem cizích jazyků nebo italského názvosloví
7. ročník	- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu - využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností - samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu - uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních - ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

Předmět: hra na lesní roh II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu žáka - samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti - nacvičí lehčí delší skladbu zpaměti - pracuje s frázemi - samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho
2. ročník	- samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora - používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu - používá několik druhů nasazení - zahraje akcenty nasazením nebo dechem - v souboru volí odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci
3. ročník	- vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojitý jazyk a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem - zvládá elementární improvizace typu “otázka-odpověď “ - samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu - samostatně řeší problematiku údržby nástroje - vyhledává skladby, které zahraje
4. ročník	- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu hráče

	- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb - dokáže přizpůsobit kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby - vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje - zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb - interpretuje skladby s jazzovým frázováním způsobem odpovídajícím možnostem nástroje - profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Učební plán č. 9F – studijní zaměření: hra na tubu

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

5.6. Studijní zaměření: hra na tubu

Předmět: hra na lesní roh I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- popíše zásady správného dýchání - aplikuje nasazování tónu jazykem - provede dechové cvičení - aplikuje ventilové legato - zahraje jednoduchou lidovou píseň
2. ročník	- provede dechové cvičení s dýcháním do břicha

	- aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání - interpretuje lidové písně - používá dýchání do břicha
3. ročník	- aplikuje při rozehrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku - využívá dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu - interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení - samostatně nastuduje jednoduchou lidovou píseň - zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností
4. ročník	- využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu - využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek - je schopen jednoduché souhry s více nástroji - zahraje non legato, legato, tenuto a staccato - zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu
5. ročník	- aplikuje nátisková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a zvětšení rozsahu - volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby - má rozsah alespoň tercdecimy - koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem - nastuduje jednoduchou skladbu zpaměti
6. ročník	- využívá výraznějších dynamických odlišení - zahraje složitější rytmy - imituje jednoduché motivy - hraje v komorních nebo orchestrálních uskupeních - interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostem cizích jazyků nebo italského názvosloví
7. ročník	- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu - využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností - samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu - uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních - ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

Předmět: hra na lesní roh II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu žáka - samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti - nacvičí lehčí delší skladbu zpaměti - pracuje s frázemi - samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho
2. ročník	- samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora - používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu

	- používá několik druhů nasazení - zahraje akcenty nasazením nebo dechem - v souboru volí odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci
3. ročník	- vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojitý jazyk a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem - zvládá elementární improvizace typu “otázka-odpověď “ - samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu - samostatně řeší problematiku údržby nástroje - vyhledává skladby, které zahraje
4. ročník	- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu hráče - orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb - dokáže přizpůsobit kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby - vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje - zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb - interpretuje skladby s jazzovým frázováním - profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

6. Vzdělávací zaměření: hra na strunné nástroje

Učební plán č. 10 – hra na kytaru

Studijní zaměření: hra na kytaru

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

Charakteristika průběhu vzdělávání: Kytara v sobě spojuje možnosti přenosného a akordického nástroje, což ji činí jedním z nejpopulárnějších nástrojů vůbec. K tomu připočtěme ještě obrovskou žánrovou šíři, kterou lze ve hře na kytaru uplatnit. Již od počátku je vhodné kombinovat tyto žánry, nicméně vycházíme z našeho kulturního prostředí. Postupně je vhodné doplnit též složitější rytmy – latina, blues atd. a spojit s improvizací a složitějšími harmoniemi. U starších dětí kolem konce I. stupně nebo i dříve – dle preferencí vkusu – můžeme začít se specifickými nástroji. Stará hudba – čtení loutnových tabulatur, elektrická kytara, flamenco a podobně. Veliký důraz obecně se ve výuce věnuje souborové hře, která vede k pohotovosti, cviku hudebního sluchu improvizací i socializací, a to bez ohledu na žánr.

PHV 2: hra na kytaru	**Žák**
	- zvládá správné držení těla a nástroje - ovládá základní technické návyky na bázi lidových písní a říkadel

Předmět: hra na kytaru I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- zná nástroj, sezení, základními pojmy (struny, prsty) - má vytvořeny základní návyky (hra dopadem a bez dopadu), využití prázdných strun, hra jednohlasu i vícehlasé hry - orientuje se v I. poloze,

	- ovládá čtení not v I. poloze – různých hodnot (půlové, čtvrťové, celé, osminové + pomlky), základní dynamické odstínění f–p, ovládá základní, nejjednodušší formu arpeggia, hru melodie s basem (přiznávka) – jednohlasou až trojhlasou. - hraje lidové i umělé písně, stupnice C, G, základ akordického doprovodu a rasguada
2. ročník	- má rozvinuté elementární techniky – střídá prsty pravé ruky (různé varianty prstů i-m, i-a, m-a), staccata – tenuta, dopadem bez dopadu, arpeggia ve složitějších variantách - dokáže elementárně dynamické odstínění (f-mf-mp-p) a s tím související uplatnění výrazových prostředků, hru legata vzestupného, dokáže hrát z listu, malé barré (Dmaj7 atd.) - ovládá hru stupnic C, G, D, a, a akordické doprovodné hry v jednoduchých akordech - zvládá jednoduchou souhru v kytarovém souboru – počínaje duem
3. ročník	- ovládá techniky typu sul poticello, sul tasto a další zvukově barevné možnosti nástroje - orientuje se do V. polohy - hraje legato sestupné - hraje typové stupnice 1–2 oktávy C, G, D, A, E, F, a, e, a kadence, využívající základních tónin - rozvíjí skutečný zodpovědný a kultivovaný přístup k hudbě
4. ročník	- zná specifika jednotlivých hudebních období (baroko - fráze, ozdoby – spojené s legatem, klasicismus – symetrie, jazz - základ improvizace) - hraje obtížnější varianty arpeggia. - hraje typové stupnice 1–2 oktávy s výměnou polohy C, G, D, A, E, F, Bb, a, e, h, dvojhmaty (3,6, 8,10), pentatonické stupnice využívané ve skladbách - rozvíjí rytmické cítění na jazzových a tanečních skladbách - hraje z listu v polohách - rozvíjí orchestrální komorní hry v duu, triu a kvartetu
5. ročník	- uplatňuje důraz na kvalitu tónu a čistotu hudebního projevu - zná polohy na hmatníku do IX. polohy - dokáže hrát vícehlas – na příkladech barokní a renesanční polyfonie - ovládá velké barré, náročnější melodické ozdoby - hraje typové stupnice v rozsahu 3 oktáv - ovládá obtížnější akordy, užívané např. v jazzu C9, C maj7 - má rozvinutou elementární hudební improvizaci, zpočátku v rámci jednoduché harmonie (T-S-D-T)
6. ročník	- dbá na synchronizace rukou a nácvik preciznosti tvorby tónu - zvládá orientaci na hmatníku do XII polohy (e, h, g) - má zdokonalenu pasážovou techniku v různých rytmických variantách s různým zapojením prstů i, m, a - zvládá legato sestupné i vzestupné - využívá barré v delších úsecích - hraje intervalové stupnice (3,6,8,10), v rámci výuky kultivuje všeobecný hudební vkus směrem do všech žánrů - hraje doprovody s vlastním zapojením umělecké kreativity
7. ročník	- zvládá na hmatníku do XII. polohy na všech strunách - profiluje se do určité hudební oblasti

	- má rozvinutou vlastní kreativitu v oblasti samostatné práce a vlastního uchopení hudebního díla, pasážová technika do XII. polohy (klasické etudy), legata – spojená s ozdobami, velké barré, stupnice všechny typové 2-3 oktávy a intervalové s kadencemi i akordovými obraty v trojhlase - využívá dalších typů stupnic (cikánská, mody) v rámci improvizace

Předmět: hra na kytaru II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- dbá na tónovou a estetickou kulturu a hudební pohotovost - zvládá orientaci po celém hmatníku, hudební profilaci přizpůsobuje zaměření či žánru skladeb - systematicky dbá na cílevědomou přípravu, která je nutnou podmínkou pro další studium - hraje všechny základní kvintakordy (dur, moll, zm, zv), septakordy (7, atd.…) - ovládá improvizaci dur, moll, mody, chromatika - je zapojen do komorní hry a ta se stává velice podstatnou složkou výuky - ovládá doprovodnou hru a je schopen transpozice do různých tónin – např. z důvodu zpěvu
2. ročník	- ovládá hru specifických technik souvisejících s určitým žánrem a stylem (scordatura, campanella, compas ve flamencu atd.), je seznámen s historickými a etnickými nástroji – loutna, barokní kytara, oud, saz) - aktivně se účastní na analýze skladby - samostatně kultivuje svůj vkus poslechem CD, sledováním videa a návštěvou koncertů
3. ročník	- analyzuje skladby různých žánrů dle nahrávek a not - hraje z listu a zvládá pohotovost při hře v orchestru či skupině, dle profilace žáku - hraje loutnové a kytarové tabulatury - má samostatné heuristické schopnosti – tím je myšleno i vyhledávání na internetu, seznámení se základní hudební literaturou současnou i historickou – traktáty, rozvíjí povědomí o dějinách i teorii hudby od středověku po současnost - aktivně se účastní veřejného vystupování a prezentace nabytých dovedností a znalostí. U obzvláště kreativních a nadaných dětí rozvíjí a nabývá kompozičních schopnosti. - účastní se vystoupení, vernisáží, hudebních kurzů apod.…
4. ročník	- je plnohodnotným kulturně-rozvinutým člověkem, a to nejen z pohledu svého vlastního nástroje, ale též se širokým kulturním rozhledem - samostatně myslí v oblasti hudební struktury i v širším hudebním kontextu - tvoří a komponuje hudbu - profiluje se v klasické hudbě, jazzu, popu, early music nebo world music atd... - zapojuje se do školních představení a koncertů (vložený kapitál škole vrací zpět) - samostatně se účastní či pořádá vlastní kulturní akce a podniky

Učební plán č. 11 – hra na elektrickou kytaru

Studijní zaměření: hra na elektrickou kytaru

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Hodinu lze rozdělit na dvě části. Výuka na el. Kytaru probíhá od 1. ročníku.
Do kolektivní hudební praxe může být na základě rozhodnutí učitele zařazen i žák nižšího ročníku.
V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

Charakteristika předmětu: Elektrická kytara (správněji elektrofonická) je druh kytary, ve které elektromagnetické
snímače převádějí chvění strun s ocelovým jádrem na elektrický proud, který je veden z kytary do zesilovače.
S elektrickou kytarou se často používají nejrůznější efekty k úpravě zvuku. Používá jeden nebo více snímačů k převodu vibrací strun na elektrické signály, které jsou nakonec reprodukovány jako zvuk pomocí reproduktorů. Zvuk lze tvarovat nebo elektronicky měnit, aby se dosáhlo různých zabarvení nebo tónových kvalit, čímž se zcela liší od akustické kytary. Často se používají efekty jako reverb, distortion a „overdrive“ či mnoho dalších)delay, wah/wah, octaver.
Overdrive je považován za klíčový prvek elektrické bluesové kytarové hudby a rockové hry na kytaru.
Výsledný zvuk významně ovlivňuje i použitý zesilovač, nejlépe lampový a reproduktor. Kytary bývají
nejrůznějších tvarů (značky, Fender, Gibson, Ibanez jsou nejznámnější).

Hlavním obsahem výuky hry je rozvinutí rytmicko-harmonického cítění, schopnosti hrát různé hudební styly a souhra s jinými nástroji. Součástí výuky je hra z not, podle akordických značek, tak i dle poslechu. Uplatňuje se jako sólový nebo doprovodný nástroj, stejně tak se **využívá v komorní a orchestrální hře, tj. v ruzných rockových a jazzových bandech.**

Předmět: hra na kytaru I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- dokáže pojmenovat jednotlivé části své kytary a vysvětlit, k čemu slouží

	(struny, pražce, kobylka, ladící mechanika atd.) - umí držet nástroj a postavit obě ruce tak, aby to bylo funkční a výhodné po stránce hudební a fyziologické - identifikuje jednotlivé struny - zná označení prstů pravé a levé ruky - umí drnknout jednotlivé prázdné struny, a to buď všemi jednotlivými prsty pravé ruky anebo trsátkem - umí drnknout kombinaci alespoň dvou prázdných strun (současně a rozloženě), a to buď palcem a některým z ostatních prstů (bez dopadu) anebo trsátkem a některým z ostatních prstů - orientuje se v tónech v první poloze (ví, který tón je který a kde se píše v notové osnově) a dokáže je reprodukovat podle jejich jména i podle notového zápisu zahraje jednohlasou melodii s využitím tónů v první poloze, případně snadnou přednesovou skladbu s využitím prázdných strun - zahraje durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy s využitím prázdných strun nebo pentatonickou stupnici v rozsahu dvou oktáv s využitím prázdných strun - samostatně tvoří jednoduchý dvojhlas pomocí přidání prodlévajícího basu na prázdné struně k melodii hrané ostatními prsty
2. ročník	- umí naladit kytaru s pomocí elektronické ladičky - zná pojmy „akord“ a „doprovod“, vyjádří je vlastními slovy, a je schopen zahrát na prázdných strunách tři tóny současně a rozloženě, a to buď prsty p-i-m anebo trsátkem - ovládá snadné dvojhmaty, v kombinaci s prázdnou strunou je využívá ke hře jednoduchých či zjednodušených akordů a orientuje se v jejich notovém zápisu - pamatuje si alespoň tři tříhlasé akordy s využitím prázdných strun, které jsou ve vztahu T-S-D, a vybaví si jejich prstoklad - zahraje jednoduchý harmonický doprovod k písni s využitím naučených akordů a doprovodů, eventuálně zazpívá melodii - orientuje se v zápisu jednoduchých rytmických útvarů na prázdných strunách a dokáže je zahrát z listu - zná pojem „střídavý úhoz“ (pro prsty i pro trsátko), vysvětlí, k čemu slouží, a vhodně je aplikuje při hře - zná pojmy „hra s dopadem“ a „hra bez dopadu“ a vhodně je aplikuje při hře - zná pojem „dynamika“, uvede její tři základní úrovně (p – mf –f) a aplikuje je při hře - dokáže zahrát jednoduchou melodii s basem na prázdných strunách - zahraje snadnou přednesovou skladbu nebo píseň s doprovodem - zahraje durovou a mollovou diatonickou stupnici v rozsahu jedné oktávy s využitím prázdných strun
3. ročník	- zná pojmy „crescendo“ a „decrescendo“ a aplikuje je při hře - zná pojem „ritardando“ a aplikuje jej při hře - zná pojem „zvukový rejstřík“, vyjmenuje tři základní (měkký, normální a ostrý rejstřík) a dokáže předvést jejich plynulou výměnu při hře - orientuje se ve II. a III. poloze na strunách e, h, g, provádí výměny poloh - zná pojmy „legato“, „příklep“ a „odtah“, vysvětlí je, a dokáže je zahrát každým jednotlivým prstem LR na prázdných strunách - ovládá základní akordové hmaty (C, G, D, A, E, H7, a, e, d, h) a aplikuje je při hře doprovodů

	- ovládá alespoň jeden způsob hry čtyřdobého jeden způsob hry šestiosminového doprovodu na prázdných strunách - zahraje barré přes dvě struny, aplikuje je při hře akordů - zahraje z listu jednohlasou melodii - zahraje harmonický doprovod k písni, s využitím naučených akordů a kadencí
4. ročník	- orientuje se v akordových diagramech a umí se podle nich naučit akordový hmat - ovládá alespoň dva ustálené způsoby hry dvoudobého, třídobého, čtyřdobého a šestiosminového doprovodu („strumming“ a „picking“) - hraje akordy s barré přes tři struny - zahraje pentatonickou stupnici dur a moll (např. G – e, C – a, D – h) - zahraje doprovod a melodickou linku k písni, případně jí zazpívá - hraje uvolněně, snaží se o ekonomičnost pohybů, hraje „vědomě automaticky“ - ovládá úhozovou techniku buď prsty, nebo trsátkem - rozvíjí nezávislost prstů obou rukou - hraje synchronizovaně levou i pravou rukou - ovládá výměnu poloh - ovládá legátovou techniku - vede si vlastní zpěvník
5. ročník	- ovládá čtení tabulatur - u základních akordových hmatů (C, G, D, A, E, H7, a, e, d, h) ovládá vyhrávky tvořené rozpohybováním jednotlivých hlasů daného akordu a vhodně je aplikuje při hře doprovodu (např. D – Dsus4 – D – D2 – D) - hraje akordy s barré přes čtyři struny - zahraje stejnojmenné pentatonické stupnice dur a moll (např. A – a, E – e, G – g) - provede transpozici u vybrané písně - zahraje harmonický doprovod k vybrané písni ve dvou různých polohách
6. ročník	- zahraje diatonickou dur a moll – harmonickou, melodickou, přirozenou; popíše, jaký je mezi nimi rozdíl; každou z těchto stupnic využije při hře vybrané písně ve formě jednoduchých licků - hraje „silové akordy“ („power chords“), uplatní je při hře doprovodu k vybrané písni - hraje akordy s barré přes pět strun - zaranžuje vybranou píseň pro dvě kytary s využitím kapodastru; vysvětlí vlastními slovy, jak dojít k umístění kapodastru a ke zvolení správné tóniny
7. ročník	- orientuje se v přirozených flažoletech ve XII., VII., V. poloze, umí je vhodně použít jako vyhrávku nebo jako součást sóla - zopakuje krátký riff nebo lick předehraný učitelem; vysvětlí vlastními slovy, jaký je mezi těmito pojmy rozdíl, reflektuje rozdílnost názorů na tuto problematiku mezi kytaristy - zná alespoň jeden způsob alternativního ladění, umí si s pomocí ladičky samostatně naladit kytaru do tohoto ladění a zahraje v něm vybranou píseň - hraje akordy s barré přes šest strun

7. Vzdělávací zaměření – hra na bicí nástroje

Učební plán č. 12 – hra na bicí nástroje
Studijní zaměření: hra na bicí nástroje

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Do kolektivní hudební praxe mohou být zařazeni i žáci nižších ročníků na základě rozhodnutí učitele nástroje a jejich schopností.

Hodinu lze rozdělit na dvě části.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

Charakteristika předmětu: studium je zaměřené nejprve na získání správné techniky hry na malý buben a bicí soupravu, následně získání zběhlosti v doprovodech různých žánrů, souhry v různých hudebních uskupeních působících ve škole a získání základů hry na perkusní a melodické bicí nástroje.

PHV 2: hra na bicí	**Žák**
	- má zájem o hru na bicí nástroje - umí držet paličky a správně sedět u nástroje - zná a sluchově analyzuje základní údery na malý buben - využívá techniku odskoku paličky od blány - používá při hře základní dynamické odstíny (f, p) - vytleskává předehrané jednoduché rytmické modely

Předmět: hra na bicí I. Stupeň	**Žák**
1. ročník	- samostatně seřídí bicí soupravu co nejvhodnějším způsobem vzhledem ke svému tělu - při hře správně drží tělo a paličky - počítá doby nahlas nebo v duchu
2. ročník	- pojmenuje nástroje bicí soupravy - zahraje skladbu v 2/4, 3/4, 4/4 taktu na malý buben - zahraje “dvojky“ v pomalém tempu na malý buben

	- zahraje “paradydly“ na malý buben v pomalém tempu
3. ročník	- vnímá metrum skladeb v 2/4, 3/4, 4/4 taktu - ovládá základní rytmické doprovody - koordinuje hru s dalšími nástroji - hraje dvojky a paradydly na soupravu jako přípravu na využití v breacích - zahraje vír podle svých schopností na malý buben
4. ročník	- koordinuje hru na bicí soupravu se sambovou šlapkou - zahraje lehčí skladby z listu - nacvičí kratší skladby zpaměti - doprovodí vhodné lidové písně na bicí soupravu - doprovodí vhodné umělé písně na bicí soupravu podle svých schopností a dovedností
5. ročník	- pojmenuje základní druhy perkusních nástrojů - zahraje polyrytmy 2:3 a 3:2 - zvládá rytmické doprovody v základním tvaru - zahraje vír v různých dynamických odstínech - ovládá základy techniky hry na djembe
6. ročník	- zná takty osminové, šestnáctinové, půlové a celé - dokáže vysvětlit ladění nástrojů - dokáže analyzovat nahrávky z hlediska instrumentace - dokáže využít paradydlů v breacích i v hudebních doprovodech na bicí soupravu - má základní přehled o vzniku jazzu a vývoji bicích nástrojů v něm - interpretuje skladby s rychlým střídáním taktů
7. ročník	- ovládá základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodů i sólově - při hře na bicí soupravu zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích - orientuje se v polyrytmické struktuře - podle potřeby a svých dispozic si seřídí a naladí nástroj - zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu - samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek - má základní přehled o vývoji bicích nástrojů a uvede jejich příklady

Předmět: hra na bicí II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- hraje elementárním způsobem jazz - hraje podle dirigenta a rozumí základním gestům - hraje krátké a jednoduché jazzové improvizace - hraje dosavadní techniky v rychlejších tempech - hraje akcenty a využívá je elementárním způsobem ve frázování různých žánrů
2. ročník	- hraje náročnější synchronizační cvičení na soupravu - hraje polyrytmy na soupravu - interpretuje na soupravu latinsko-americké tance - interpretuje skladby dechové zlidovělé populární hudby - má dynamické cítění v různých souborech a tím se zodpovědně podílí na výsledném zvuku

3. ročník	- ovládá různé techniky hry na perkusivní blanozvučné nástroje - doprovodí na perkusivní nástroje vhodné skladby - zvládá zapojení melodických bicích nástrojů do souboru - zná osobnosti současné domácí scény i osobnosti dob z blízké minulosti - využívá polyrytmy v doprovodu i breacích
4. ročník	- ovládá různé techniky hry - orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové hry - nastuduje náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o její interpretaci - zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb - ovládá hru z listu, dokáže číst partituru bicích nástrojů - doprovodí hudební skupinu (band), tvoří vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu) - orientuje se v historii i současnosti hry na bicí nástroje - profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi

8. Vzdělávací zaměření: zpěv

Studijní zaměření: sólový zpěv

Učební plán č. 13 – sólový zpěv

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní pěvecká praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Do kolektivní hudební praxe mohou být zařazeni i žáci nižších ročníků na základě rozhodnutí učitele nástroje.

Hodinu lze rozdělit na dvě části.

Kolektivní pěvecká praxe se vyučuje ve sborovém zpěvu nebo v pěveckém komorním sdružení.

Charakteristika průběhu vzdělávání: Při výuce sólového zpěvu kultivujeme pěvecký projev jako nejvýraznější a nejúčinnější hudební vyjadřovací prostředek, který se uplatňuje v lidové i umělé tvorbě všech stylových období a žánrů, ve skladbách sólových, sborových i komorních. Prostřednictvím pěvecké a hlasové výchovy poskytujeme nadaným žákům základy hudebního vzdělání a vedeme je k uplatnění tohoto vzdělání při vytváření jeho hudebně kulturních potřeb.

PHV 2: sólový zpěv	**Žák**
	- popíše a dbá na správný pěvecký postoj - provádí volný nádech a výdech při nácviku bráničního dýchání - reprodukuje jednoduchá hlasová cvičení - zpívá jednoduché lidové písně a říkadla s doprovodem nástroje - využívá při zpěvu rytmické hry na tělo a různé rytmické nástroje - dbá na správnou výslovnost

Předmět: sólový zpěv I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- dbá na správný pěvecký postoj a popíše jeho zásady - provádí dechová cvičení se zaměřením na volný nádech, zadržení dechu a volný výdech - reprodukuje jednoduchá hlasová cvičení - správně artikuluje a dbá na srozumitelnost - zpívá lidové a umělé písně přiměřené svému věku a schopnostem s doprovodem - rozezná charakter písně a její náladu
2. ročník	- dbá na správný pěvecký postoj a popíše jeho zásady - provádí dechová cvičení se zaměřením na prodloužení doby výdechu - uvědoměle propojuje v rámci hlasových cvičení práci dechu s hlasem - v hlasových cvičeních zpívá různou intenzitou hlasu - využívá dechové opory pro měkké nasazení tónu - zpívá čistě v celém svém rozsahu - zpívá lidové a umělé písně s ohledem na věk a schopnosti s doprovodem - popíše charakter písně a její náladu
3. ročník	- ovládá správný pěvecký postoj a definuje jej - provádí dechová cvičení ve správném pěveckém postoji - vysvětlí princip tzv. bráničního dýchání - v rámci hlasových cvičení provádí nácvik pěveckého legata - dbá na vyrovnanost vokálů, správnou artikulaci a srozumitelnost - uvědoměle propojuje práci dechu s hlasem v hlasových cvičeních a na základě tohoto také intenzitu hlasu - používá hlas v celém svém rozsahu přirozeně a nenásilně - zpívá lidové a umělé písně odpovídající věku a schopnostem s doprovodem - podílí se na výběru nové skladby - zpívá jednoduchou píseň bez doprovodu
4. ročník	- provádí nácvik pěveckého legata v hlasových cvičeních - využívá dechové opory pro měkké nasazení tónu a nácvik frázování - dbá na vyrovnanost vokálů, správnou artikulaci a srozumitelnost - využívá různé intenzity hlasu v písních dle svých možností - používá hlas v celém svém rozsahu přirozeně a nenásilně - vyjádří svůj názor na výběr písně - zpívá lidové písně v různých úpravách a písně umělé s doprovodem - popíše rozdíl mezi písní lidovou a umělou - zpívá lidové písně bez doprovodu

	- provádí nácvik lidového dvojhlasu - je schopen rozdělit hlasy do základních skupin
5. ročník	- provádí nácvik pěveckého legata v hlasových cvičeních ve správném pěveckém postoji - využívá dechové opory při dynamických změnách v hlasových cvičeních - dbá na vyrovnanost vokálů, správnou artikulaci a srozumitelnost - vybere a nacvičí alespoň jednu píseň, která ho zaujala - zpívá lidové písně v různých úpravách a umělé písně s doprovodem - využívá základní dynamiku při interpretaci všech písní s ohledem na význam textu - zapojuje se do souboru - zpívá jednoduchý dvojhlas - rozezná jednotlivé typy hlasu - je schopen vysvětlit základy hlasové hygieny
6. ročník	- reprodukuje náročnější hlasová cvičení, ve kterých uvědoměle propojuje práci dechu s hlasem - samostatně provádí vybraná hlasová a dechová cvičení - pozná změny hlasu (mutační období) a zohlední hlasovou hygienu vzhledem k těmto změnám - umí vybrat a samostatně nacvičit píseň, která ho zaujala - přesvědčivě interpretuje všechny nacvičené písně, srozumitelně a s odpovídajícím výrazem, se smyslem pro frázi a kantilénu - zapojuje se do práce v souboru - zpívá dvojhlas i jednoduchý vícehlas - posoudí a zhodnotí svůj výkon (např. koncert, soutěž) - orientuje se v nejznámějších hudebních žánrech
7. ročník	- provádí náročnější hlasová cvičení, při kterých dbá na správný a uvolněný pěvecký postoj, dechovou oporu, vyrovnávání vokálů a artikulaci - objasní princip bráničního dýchání - definuje správný pěvecký postoj - přirozeně užívá hrudní i hlavový rejstřík dle svých daností - využívá získaných dovedností k posílení uměleckého dojmu interpretované písně a volí adekvátní výrazové prostředky - sdělí svůj názor na přednesenou skladbu a zhodnotit svůj výkon - podílí se na výběru písní - přesvědčivě interpretuje lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem se smyslem pro frázi, kantilénu a kultivovaný projev - samostatně vybere a nacvičí jednu píseň odlišného žánru - zpívá vícehlas a orientuje se v jeho notovém zápisu

Předmět: sólový zpěv II. stupeň	**Žák**
1.- 3.ročník	- provádí náročnější hlasová cvičení zaměřená na rozšíření rozsahu hlasu a vyrovnávání hlasových rejstříků - ovládá základy hlasové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, správný a uvolněný postoj a správnou artikulaci - používá hlas v rozšířeném rozsahu a podle svých možností vyrovnané

	rejstříky - rozumí textu a volí adekvátní výrazové prostředky - používá dynamickou a agogickou škálu v souladu s interpretovanou skladbou - interpretuje skladby různých stylů a žánrů s ohledem na své schopnosti a možnosti - má vypěstovaný smysl pro hudební frázi, kantilénu a kultivovaný projev - zapojuje se do spolupráce v různých souborech a uskupeních - veřejně vystupuje
4. ročník	- provádí náročnější hlasová cvičení, ve kterých využívá vyrovnaný hlasový rejstřík - ovládá hlasovou techniku, měkké a opřené nasazení tónu ve správném a uvolněném postoji - používá hlas v rozšířeném rozsahu, správně artikuluje a frázuje - má smysl pro kultivovaný projev a kantilénu - orientuje se v různých hudebních žánrech a je schopen se profilovat dle svých daností a schopností - rozumí textu a volí adekvátní výrazové prostředky při interpretaci skladby - zapojuje se do spolupráce v různých souborech a uskupeních - zpívá vícehlas a orientuje se v jeho notovém zápisu - samostatně veřejně vystupuje

Vzdělávací obsah předmětu kolektivní hudební praxe ve studijním zaměření sólový zpěv

Cílem tohoto předmětu je schopnost žáků interpretovat vícehlasé vokální skladby v daném stylu. Rozvíjí schopnost žáka vnímat skladby více harmonicky a podněcuje schopnost tvořit vlastní hlasy při zpěvu jednotlivých skladeb (především u lidových písní), čímž rozvíjí tonální cítění žáků.

Předmět: kolektivní hudební praxe	
4.-5.ročník I.st	- provádí hlasová a dechová cvičení s vedením pedagoga - vnímá intonační nepřesnosti a za pomoci pedagoga je opravuje - udrží melodickou linku svého hlasu v jednoduché dvojhlasé skladbě - dodržuje správné frázování
6.-7.ročník I.st	- provádí hlasová a dechová cvičení i samostatně - vnímá a opravuje intonační nepřesnosti při zpěvu své melodické linky - zpívá vlastní melodickou linku ve vícehlasých písních zpaměti - spolupracuje s pedagogem při tvorbě lidového dvojhlasu (popř. vícehlasu) - svým názorem přispívá k výběru repertoáru
1.-2.ročník II.st	- provádí náročnější hlasová cvičení - zpívá čistě vlastní melodickou linku v náročnějších vícehlasých písních - interpretuje písně osobitě a v rámci daného stylu - podílí se na výběru vokálních vícehlasých skladeb - samostatně procvičuje zadané skladby - veřejně vystupuje

3.-4.ročník II.st	- samostatně provádí a vybírá odpovídající hlasová cvičení - zpívá čistě a zpaměti vlastní melodickou linku ve vícehlasých písních - správně interpretuje skladby různých stylů - podílí se na výběru vokálních skladeb a konzultuje s pedagogem jejich interpretaci - veřejně vystupuje

9. Vzdělávací zaměření: hra na akordeon

Učební plán č.14 – hra na akordeon

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Počet hodin v ročníku	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Nepovinný předmět:											
Sborový zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn.: Do kolektivní hudební praxe mohou být zařazeni i žáci nižších ročníků na základě rozhodnutí učitele nástroje.

Hodinu lze rozdělit na dvě části.

V rámci předmětu Kolektivní hudební praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor nebo Sborový zpěv. Zvolený předmět se stává povinným.

Charakteristika průběhu vzdělávání:

Akordeon zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Plní funkci jak sólového nástroje, tak i doprovodného a souborového. Oproti ostatním je nástrojem poměrně mladým.

Kultivovaná hra na tento nástroj vyžaduje zvládnutí výrazových možností, technickou vyspělost obou rukou a správnou měchovou techniku.

Po jistém útlumu zájmu o tento nástroj v minulé dekádě je stále v některých oblastech bohužel málo vyhledávaným a nedoceněným.

V dnešní době tento nástroj začíná procházet novou vlnou zájmu.

Můžeme jej slyšet takřka v každé kapele, souboru či orchestru. V klasické hudbě stejně jako v jazzu, chansonu, rocku, folku atd...

Další období ukáže, zda se toto „procitnutí akordeonu“ projeví i v jeho větší popularitě mezi žáky a jejich zvýšenému zájmu o tento hodnotný nástroj.

PHV 2: hra na akordeon	**Žák**
	- ukáže a pojmenuje hlavní části nástroje - správně sedí a zná správné postavení pravé ruky - rozliší vzestupnou a sestupnou melodii - hraje písně podle sluchu v 5 - ti prstové poloze - zná číselné označení prstů - najde a zahraje basy v základní řadě (C, G) - ovládá správné postavení pravé ruky - zahraje jednoduchou píseň pravou rukou v pětiprstové poloze - najde a zahraje basy v základní řadě (C, G, F) - hraje jednoduché písně z not

Předmět: hra na akordeon I. stupeň	**Žák**
1. ročník	- správně sedí a drží a upevňuje nástroj - správně postaví pravou rukou - hraje základní basy a jejich příslušné durové akordy: C, G, F - dodržuje vedení měchu dle značek - hraje pravou rukou stupnici C dur v rozsahu jedné oktávy oběma směry - hraje písně v pěti prstové poloze s doprovodem levé ruky
2. ročník	- hraje rozšířenou polohu s posuny v pravé ruce - pravou rukou se hmatově orientuje bez zrakové kontroly - hraje akordický doprovod dur s kombinací kvintového basu (trojúhelník) - hraje dynamiku piano, forte - hraje legato, staccato - hraje durové stupnice C, G a jejich akord T5
3. ročník	- hraje v rozšířené poloze pravé ruky s využitím podkladu palce - hraje durové stupnice od bílých kláves + T5 s obraty - ovládá základní typy artikulace (legato a staccato) - hraje dynamiku piano, mezzoforte, forte - hraje ve dvojhmatech v pravé ruce (tercie) - zvládá měchovou techniku (vedení měchu podle značek, plynulé měchové obraty) - hraje akordický doprovod moll a septakordy
4. ročník	- hraje durové stupnice od bílých kláves + T5 s obraty v rychlejším tempu - hraje v rozšířené poloze v melodické i doprovodné části nástroje (skoky) - hraje akordický doprovod dur s kombinací terciového basu - uplatní barevné možnosti nástroje – rejstříkování - rozšíří dynamiku o další stupně – crescendo, decrescendo - používá náročnější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, trioly) - zahraje zpaměti jednoduchou píseň
5. ročník	- hraje durové stupnice + T5 s obraty a stupnici a moll (harmonickou i melodickou) zvlášť, případně dohromady v rozsahu jedné oktávy - hraje dvojhmaty v různých intervalech (tercie, sexty) - použije při hře ritardando, accelerando - hraje podle akordových značek

6. ročník	- hraje stupnice přes 2 oktávy + T5 s obraty - hraje v celém rozsahu melodické části nástroje - ovládá měchovou techniku (dodrží odpovídající fráze) - rozšiřuje svůj repertoár o skladby různých žánrů
7. ročník	- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností - orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje - přesně vede měch za účelem správného tvoření tónu - hraje z listu na úrovni 3. ročníku - podílí se na výběru skladeb - zhodnotí svůj vlastní výkon

Předmět: hra na akordeon II. stupeň	**Žák**
1. ročník	- dodržuje všechny správné návyky při hře získané v prvním stupni studia - transponuje jednoduché melodie a vytvoří vlastní doprovod - zvolí potřebný postup pro nácvik obtížnějších pasáží ve skladbě - hraje písně ze zpěvníku podle akordových značek - podílí se na výběru skladeb podle svého zaměření a vkusu - učí se správnému frázování v jednotlivých hudebních stylechna individuálně)
2. ročník	- vytvoří vhodné prstoklady s pomocí učitele - vysvětlí význam všech hudebních označení a termínů ve studovaných skladbách - vyhledá a porovná nahrávky, které mu pomáhají najít vlastní vyjadřovací schopnost při hře - tvoří si repertoár dle vlastního zájmu
3. ročník	- při hře propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti - se seznamuje poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací s hudbou různých stylů a žánrů - sebekriticky zhodnotí svůj výkon i výkon jiných interpretů a navrhne potřebné kroky ke zlepšení
4. ročník	- ovládá měchovou techniku a práci s tónem - samostatně tvoří prstoklad k daným skladbám - ve studované skladbě určí vhodné měchové obraty - využívá teoretické znalosti při orientaci a základním rozboru notového textu - má vytvořen svůj individuální repertoár pro další hudební činnosti

10. Vzdělávací obsah předmětu recepce a reflexe hudby (hudební nauka)

1. ročník Žák	- orientuje se v notovém zápisu v houslovém klíči - seznámí se s basovým klíčem, oktávy - zapíše a vytleská noty a pomlky ve čtvrťových taktech včetně not a pomlk šestnáctinových - vysvětlí pojmy – zvuk, tón, nota,notová osnova, klíč G, stupnice, hodnoty not(celá, půlová,čtvrťová, osminová), pomlky, takt, taktová čára, legato, staccato, repetice, prima volta, seconda volta, koruna - vyjmenuje základní dynamická označení (p,f,mf,crescendo, decrescendo) a tempová označení (allegro, moderato, andante) - zapíše a vyjmenuje durové stupnice do 4 křížků a béček, jejich tónický kvintakord bez obratů a určí T, D - hraje doprovod ke znějící písni na T a D - rozdělí hlasy do základních skupin - při poslechu hudby rozlišuje náladu skladby, rozliší pochod, tanec, ukolébavku a hudebně výrazové prostředky(melodie, tempo, rytmus, dynamika)
2. ročník	- vytvoří všechny durové stupnice plus T5 a vysvětlit princip kvintového a kvartového kruhu a určí T, S, D - rozezná a zapíše mollové stupnice do 4 posuvek včetně T5 - určí a zapíše základní intervaly a sluchově analyzuje pomocí nápěvových písní - hraje doprovod ke znějící písni na T, S a D - seznámí se předtaktím - orientuje se v notovém zápisu - rozlišuje sluchově durové, mollové stupnice a akordy - vysvětlí dělení hudby na vokální a instrumentální - sluchově rozpozná hudební nástroje podle barvy - používá šestnáctinové noty ve čtvrťových a osminových taktech
3. ročník	- vytvoří všechny durové a mollové stupnice plus T5 a jeho obraty - seznámí se s akordickými značkami - definuje paralelní a stejnojmenné stupnice - zapíše, určí a sluchově analyzuje základní intervaly - orientuje se v notovém zápisu - transponuje jednoduchou melodii - seznámí se s možnostmi využití notačních programů - vytleská z not náročnější rytmický útvar (synkopa, triola) - chápe souvislosti vývoje hudby, charakterizuje období od pravěku včetně renesance - vysvětlí princip enharmonické záměny tónů
4. ročník	- zapíše a sluchově analyzuje dané intervaly - zapíše a určí vzestupné základní a odvozené intervaly(malý, zmenšený, zvětšený) - vytvoří T5 a jeho obraty z daných stupnic - seznámí se s rytmem v půlových taktech - transponuje složitější rytmicko-melodický útvar - orientuje se v notovém zápisu - propojí teoretické znalosti s praktickými dovednostmi

	- charakterizuje období baroka a klasicismu, rozpozná jejich charakteristické znaky a hlavní hudební osobnosti
5. ročník	- seznámí se s celotónovou, chromatickou a pentatonickou stupnici - tvoří zvětšený a zmenšený kvintakord - tvoří D7 a jeho obraty v daných tóninách - orientuje se v akordických značkách - objasní a užívá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví - orientovat se v různých hudebních uskupeních a žánrech (jazz, swing, country, latinsko-americký styl, rock) - sluchově analyzuje základní intervaly a T5 s obraty - orientuje se v notovém zápisu - charakterizuje období romantismu, 20. a 21. století - uspořádá časovou osu probraných období a přiřadí skladatele

11. Vzdělávací obsah předmětu kolektivní hudební praxe

Charakteristika průběhu vzdělávání:
Předmět kolektivní hudební praxe je určen pro žáky hudebního oboru. Vyučuje se od třetího ročníku prvního stupně základního studia u dechových nástrojů, smyčcových, strunných, od čtvrtého ročníku u klávesových nástrojů a zpěvu. Výuka se pak pro žáka stává povinná. Na základě doporučení učitele může být žák zařazen do tohoto předmětu již od prvního ročníku. Obvykle se postupuje od výuky v nejjednodušším komorním útvaru – v duu, jelikož se tak žáci naučí poslouchat jeden druhého, přizpůsobovat se, vnímat rytmus a harmonii. Postupně bývá duo rozšiřováno na komorní hru a dále na soubor.
Žák si vybere předmět dle svého výběru či doporučení učitele a tento předmět se pak pro něho stává povinným.

Výuka kolektivní hudební praxe probíhá v těchto hudebních souborech:
– smyčcový soubor
– soubor staré hudby
– soubor příčných fléten
– kapela populární hudby „My vám taky“
– komorní flétnový soubor
– soubor percusy
– dechový soubor
– smíšený hudební soubor
- kytarový soubor
- akordeonový soubor

Kolektivní hudební praxe	
4. - 5.r. I.st.	- zvládá základní návyky při hře v souboru - zná základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt) a dokáže na ně reagovat - čte pohotově notový zápis a orientuje se v partituře - zvládá společný nástup - využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky

	- reaguje na změny - dbá na intonaci a zásady přilaďování k druhému nástroji
6. - 7.r. I.st.	- sleduje dirigenta a hraje podle jeho gesta - intonuje ve vztahu k různým nástrojům - sleduje a vnímá ostatní hlasy - zvládá se přizpůsobovat svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu - umí samostatně naladit nástroj v seskupení - spoluvytváří zodpovědnost za studované dílo (aktivita + docházka) - vystupují veřejně
1. - 2.r. II.st.	- má znalosti o skladateli i druhu skladby - zvládá rozbor formální, stylový i výrazový - spolupracuje na vytváření kompaktního zvuku tělesa, intonaci, dynamice, výrazu a frázování studovaných skladeb - využívá zkušeností z interpretace klasických děl - je připraven konfrontovat své vlastní názory na studovanou skladbu s názory jiných - vystupují na koncertech školy i veřejných akcích města
3. - 4.r. II. st.	- aktivně se zapojuje do práce v kolektivu, vyjadřuje své postřehy a názory - individuálně i společně zhodnotí studovanou skladbu - ovládá zadání vhodného tempa při nácviku i pozdějším provedení skladby - vyjadřuje se ke způsobu provedení skladby - využívá všech vhodných možností agogiky a přirozeného projevu - zvládne samostatně organizovat zkoušku skupiny nebo souboru a komunikaci v rámci seskupení - navrhuje samostatně příležitost k veřejnému uvedení nastudované skladby

II. TANEČNÍ OBOR

1. Studijní zaměření: současný tanec

Charakteristika průběhu vzdělávání:
Taneční obor rozvíjí taneční nadání dětí. Probouzením smyslu pro krásu tance a harmonii spolu s rozvíjením tvůrčích schopností prohlubuje taneční výchova duševní život dětí a ovlivňuje utváření hlubších vztahů k životu a k okolí. Poskytuje žákovi podle míry jeho schopností a zájmu takové základy vzdělání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník v souborech zájmově-umělecké činnosti nebo v povoláních, pro která je kultura pohybového projevu vhodným předpokladem. Taneční obor je také nezastupitelnou přípravou ke studiu na konzervatoři.
Tanec je neverbální vyjadřovací prostředek, je projevem velni rozmanitý, mnohotvárný a proměnlivý ve formě i obsahu. Současně má svůj řád, jehož osvojení a respektování je podmínkou kultivovaného, harmonického a individuálního tanečního projevu. V souladu s těmito požadavky rozvíjí taneční obor správné držení těla a pohybovou techniku žáka a současně jeho citlivost, vnímavost, představivost, hudební a prostorové cítění, tvořivost a komunikaci s kolektivem.
Zaměřujeme se na současný tance a jeho různé formy a styly.

V průběhu studia žák absolvuje tyto předměty:
Taneční průprava
Vyučuje se v přípravné taneční výchově a prvních dvou letech I. stupně. Taneční průprava je zaměřena na rozvíjení a upevňování správného držení těla, zvyšování celkové pohyblivosti, pružnosti, obratnosti a koordinace, na postupné uvědomělé ovládání jednotlivých částí těla i harmonický pohyb těla jako celku, na rozvíjení prostorového a hudebního cítění.
Taneční tvorba
Taneční praxe prohlubuje taneční projev žáků, podněcuje jejich tvořivé schopnosti a pěstuje smysl pro vzájemnou pohybovou souhru. Úkolem taneční tvorby je dovést žáky k tanci. Slouží k přípravě tanečních skladeb na vystoupení. Probíhá ve všech stupních studia.
Taneční techniky
Výuka v těchto předmětech je zaměřena k všestrannému rozvoji základů taneční techniky současného a klasického tance a specifik tanečního projevu těchto předmětů. Učí žáky uvědoměle řídit pohyb ve svém těle. Učí pohybové kázni, vytrvalosti a vůli.
Práce v souboru – volitelný předmět
Žák si práci v souboru může zvolit již od přípravných ročníků. Výuka v souboru rozšiřuje kvalitu vzájemných vztahů a uvolňuje osobité tvořivé schopnosti žáků. Práce v souboru je zaměřena na

Učební plán č. 1 - Přípravná taneční výchova

Přípravné studium

	1.	2.
Taneční průprava	1	1
Taneční tvorba	0,5	0,5
Počet hodin	1,5	1,5
Volitelný předmět: Práce v souboru	2	2

Učební plán č. 2 - Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Taneční průprava	1	1,5	1								
Taneční techniky			1	1	1	1	1,5	1	1	1	1
Taneční tvorba	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkový počet vyuč. hodin v ročníku	2	2,5	3	3	3	3	3,5	3	3	3	3
Volitelný předmět: Práce v souboru	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Pozn.: Při výuce se mohou slučovat žákyně z různých ročníků do jedné skupiny. Do předmětu práce v souboru mohou být zařazeni žáci z kteréhokoli ročníku I. i II. stupně.

Vzdělávací obsah tanečního oboru

PTV

Přípravná taneční výchova 2.	
Taneční průprava	- s kontrolou učitele zvládá správné držení těla ve stoji na místě a v základních polohách (stoj, sed, leh) - předvede chůzi, běh a poskočný krok vpřed, přísun krok a cval stranou - zvládá základní orientaci v prostoru a dokáže komunikovat s ostatními tanečnicemi - provede kotoul vpřed, svíčku, kolíbku a dokáže různě řadit další akrobatické prvky do sestavy - pohybem adekvátně reaguje na tempo, dynamiku, melodii a zvuk skladby - zaujme postavení v prostoru vzhledem k ostatním
Taneční tvorba	- tvoří na slyšenou hudbu taneční improvizace, pohybem vyjádří pohádkové postavy, zvířátka a nálady - používá náčiní při improvizaci - zvládne předvést jednu společně nastudovanou choreografii na veřejnosti
Práce v souboru	- zvládá základní orientaci v prostoru - zaujme postavení v prostoru vzhledem k ostatním - dokáže komunikovat s ostatními - umí se soustředit při stavbě taneční choreografie

I. stupeň

1. ročník	
Taneční průprava	- dodržuje správné držení těla v základních polohách (stoj, sed, leh) na místě - předvede chůzi a běh vpřed i vzad - orientuje se v prostoru a je schopen se v něm pohybovat po různých drahách i se vztahem k ostatním spolužákům - zvládá přeměnný krok vpřed - provede základní prvky obratnosti (kotoul vpřed a vzad) a další obratnostní cviky na protahování a koordinaci pohybů s dopomocí pedagoga
Taneční tvorba	- dokáže improvizovat na danou hudbu a využívá k tomu vlající náčiní - dokáže pohybem vyjádřit vlastní náměty (zvířátka, příroda, prac. činnosti, pohádkové postavy, nálady) a zapojuje svoji fantazii

2. ročník	
Taneční průprava	- dodržuje správné držení těla v základních polohách (stoj, sed, leh) na místě - předvede poskoč. krok vpřed, cval, otáčky na místě v souladu s hudebním doprovodem - provede základní prvky obratnosti (kotoul vpřed a vzad, svíčka, průprava pro stoj na rukou a přemet str.) a dokáže je řadit prvky do akrobatické sestavy - předvede krátkou sestavu základních tanečních prvků na zvolené hudební téma - vykoná jednoduché cviky k ovládání svalových oblastí v polohách na zemi - zvládá jednoduché skoky (dálkový, panák, ..)
Taneční tvorba	- podílí se na tvorbě taneční choreografie - vytvoří krátkou pohybovou etudu na zadané téma - je schopen ohodnotit práci ostatních a upozornit na případné chyby

3. ročník	
Taneční průprava	- dodržuje správné držení těla v zákl. polohách na místě i z místa - zvládá švihové pohyby paží, trupu a dolních končetin - umí se pohybovat v prostoru a zvládá orientaci - dokáže volně přecházet z poloh ve stoji do poloh na zemi - zvládá náročnější skoky a dynamické pohyby
Taneční tvorba	- dokáže pohybově ztvárnit kratší taneční skladbu - využívá náčiní a vhodně je začleňuje je do improvizace - přispívá vlastními nápady k tvorbě choreografií
Taneční techniky	- provede základní taneční kroky – polka, valčík - provede základní postavení u tyče v I., II. p. čelem k tyči - předvede pozice horních končetin,1. port de bras - zvládá základní prvky u tyče: - battement tendu v I. p.čelem k tyči

	- demi-plie v I. a II.p. - demi-plie-relevé v I.p. a II.p. - zvládá průpravná cvičení pro skoky
4. ročník	
Taneční techniky	- provede základní taneční kroky (chůze, běh, cval, posk. krok, polka a dvojpolka, valčíkový krok, otáčky s pohybem z místa) s hudebním doprovodem - pohybuje se v prostoru s využíváním dynamiky pohybu, změny poloh - využívá švihovou techniku ve stoji i na zemi - kombinuje zákl. kroky, otáčky a skoky do vazeb ve stoji i na zemi a využívá k tomu adekvátní hudební doprovod - provede kombinace skoků a převalů - zaujme V. p. čelem k tyči a provede základní prvky: bat. tendu a demi-plie - zvládá další prvky u tyče: - rond de jambe vpřed i vzad v I. p. - přiložení na passe - používá koordinaci horních a dolních končetin - port de bras
Taneční tvorba	- v rámci hodnocení vlastní i cizí práce formuje své názory, věcně argumentuje a neuráží - využívá poznatky z hodin současného tance v choreografiích a improvizaci - využívá náčiní a vhodně je začleňuje je do improvizace - vytvoří krátkou taneční choreografii

5. ročník	
Taneční techniky	- koordinuje pohyb tak, aby byl harmonický a plynulý - sestaví akrobatické prvky do taneční řady - na základě svých dispozic využívá rozsah pohybu ve svém tanečním projevu - provede základní prvky klasické techniky – bat. tendu, demi-plie, grand-pli, releve, rond de jambe, bat. souteny a 1. a 2- port de bras
Taneční tvorba	- vytvoří taneční choreografii - využívá náčiní k dokreslení výrazu v improvizaci

6.+7. ročník	
Taneční techniky	- zvládá práci s těžištěm těla a dokáže kombinovat vazby prvků ve stoji, přízemních polohách, v prostoru samostatně i ve vztahu k ostatním a využívá k tomu také náčiní - uvědomuje si zapojení svalových skupin a centra těla - dokáže reagovat na hudbu různých žánrů - využívá rytmické nástroje a náčiní k vyjádření zadaných úkolů samostatně i ve skupinách - využívá rytmické nástroje a náčiní k vyjádření zadaných úkolů samostatně i ve skupinách - kriticky zhodnotí svůj pohybový projev i projev ostatních a vyzvedne kladné stránky

	- zná a dokáže aplikovat základy tanečního názvosloví na svém projevu a v projevu ostatních - dokáže přiřadit pohyb svalů a těla při tanci k základní anatomické struktuře člověka - rozezná typické projevy hlavních epoch tanečního vývoje, orientuje se v základních stylech tance - zvládá techniku skoků - zvládá základní prvky klasické taneční techniky u tyče a na volnosti se zaměřením na správné držení těla a přenášení váhy
Taneční tvorba	- připraví si skladbu pro závěrečné vystoupení a s pomocí učitele ji choreograficky zpracuje - dokáže do improvizace vložit vlastní náměty a emoce - samostatně řeší prostorové, výrazové a rytmické úkoly na hudbu i bez hudebního doprovodu

Práce v souboru	
1. - 3. ročník	**4. - 7. ročník**
- aktivně se zapojuje do práce v kolektivu, vyjadřuje své postřehy a názory - umí se přizpůsobit ostatním členům souboru - předvede nacvičenou choreografii při veřejném vystoupení	- dokáže podpořit mladší žáky a přizpůsobit se jim - aktivně sleduje taneční výkony jiných souborů - zhodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy - používá vlastní tvořivý přístup při stavbě taneční choreografie

II. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Taneční techniky			
- dokáže vědomě kontrolovat prováděný pohyb a spojovat technicky náročnější prvky do tanečních vazeb - dokáže proměňovat svůj pohybový projev v závislosti na vývoji hudební předlohy, s ohledem na prostor a vzhledem k ostatním - používá odborné názvosloví při své práci - spolupracuje s partnerem ve vzájemném naladění a vnímání - umí kriticky zhodnotit svůj výkon a přístup k tvorbě díla		- zvládá základní principy technik současného tance - uvědomuje si vztah mezi emocionální, fyzickou a intelektuální stránkou člověka - v improvizaci aplikuje získané dovednosti techniky současného tance a tanečním pohybem vyjadřuje zadané téma - dokáže porozumět a zhodnotit obsah choreografie	
Taneční tvorba			
- spoluvytváří scénu, podílí se na návrzích kostýmů, osvětlení a rekvizit - tvoří s kolektivem krátké choreografie		- vytvoří choreografii jak pro své taneční vyjádření, tak i pro skupinu	
Práce v souboru			
- vytvoří kratší taneční choreografie s hůlkou individuální i skupinovou - spoluvytváří scénu, podílí se na návrzích kostýmů, osvětlení a rekvizit - nastuduje náročnější choreografie - podílí se na přípravě přehlídek, soutěží a veřejných vystoupení		- propojuje tvůrčí uměleckou činnost s kvalitní technickou dovedností - porovná a zhodnotí práci jiných souborů se stejným zaměřením	

III. VÝTVARNÝ OBOR

Studijní zaměření: plošná tvorba, dekorativní činnosti

Charakteristika průběhu vzdělávání

K osvojení studijní látky dochází vrstvením zkušeností dlouhodobě získávaných v experimentaci a tvorbě, nikoli razením znalostí. Výuka proto nepostupuje od nejjednodušších otázek k nejsložitějším, ale přiměřeně věku se dotýká celé výtvarné problematiky. Struktura výuky se proto podobá spirále, která se odvíjí, kolísá, vzdaluje a v nových situacích se vrací zpět.

Plošná tvorba – představuje reakci na skutečnost, život nebo vnitřní svět dítěte pomocí kresby, malby, grafiky. Pracuje s tematikou, která obohacuje dětské myšlení i citlivost. V souvislosti s tématem žáci poznávají linii, barvu, tvar ve vlastní volné tvorbě, v zobrazení reality nebo v kontaktu
s výtvarným uměním. Využívá i experimenty s materiály, nástroji nebo postupy, které rozvíjejí tvořivost a fantazii. Zahrnuje jak klasické výtvarné postupy, tak kombinování technik, které mnohdy dospívá až k přesahům mezi plošnou a prostorovou tvorbou.

Prostorová tvorba – rozvíjí vztah žáka k materiálu a jeho zručnost. V této tvorbě se užívá modelování, tvarování, konstruování. Volná tvorba nejčastěji spočívá ve výtvarné experimentaci, v řešení drobných sochařských skic. Volnou tvorbu doprovází studijní modelování, užitá tvorba je nejčastěji zastoupena keramikou.

Objektová a akční tvorba – vyvažuje prožitkovými aktivitami některé postupy plošné a prostorové tvorby. Na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity, vztahy a vznikající postoje navazuje jejich výtvarný přepis a hlouběji je ukotvuje. Objektová tvorba pomáhá žákům přiblížit se realitě – materiálů či nalezeného předmětu, nebo vytvářet nová prostředí. Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho situaci ve světě, k vnímání sebe sama nebo k prožívání kontaktů s druhými. Akční tvorba má multimediální charakter. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají hudbu a její rytmus, proměňují svou identitu atd.

Výtvarná kultura – prostupuje celou výukou – nabízí prožitky, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje pohyb uvnitř žánrů a napříč historií. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí.

Učební plán výtvarného oboru

Učební plán č. 1 - Přípravná výtvarná výchova

Přípravné studium

Předmět	1.	2.
Plošná tvorba	1,5	1,5
Prostorová tvorba	0,5	0,5
Počet hodin	2	2

Učební plán č. 2 - Základní studium výtvarného obor

Předmět	I. stupeň - 20							II. stupeň - 12			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Plošná tvorba	1	2	2	2	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Celkový počet vyuč. hodin v ročníku	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Pozn.: Při výuce se mohou slučovat žáci z různých ročníků do jedné skupiny.

Vzdělávací obsah výtvarného oboru

PVV

Přípravná výtvarná výchova 2.	
Plošná tvorba	- respektuje pravidla práce v týmu - dokáže vysvětlit a popsat co dělá - pracuje s linií, plochou, barvou, objemem… - výtvarně reaguje na podněty z okolí - bez obav kreslí, maluje, modeluje - komunikuje s učitelem nad svou výtvarnou prací - intuitivně používá obrazové prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva)
Prostorová tvorba	- dekoruje drobné výrobky, otisky, využití vrypů - využívá dostupné modelovací pomůcky a nástroje - dodržuje základní pracovní a bezpečnostní návyky

I. stupeň

1. ročník	
Plošná tvorba	- zodpovědně dokončí zadanou práci v daném termínu - zpracovává fantazijní náměty - použije základní techniky kresby a malby - při tvorbě se inspiruje náměty z pohádek, pověstí, rodinného života - využije celou plochu formátu
Prostorová tvorba	- orientuje se v jednoduchých technikách prostorové tvorby (práce s papírem hlínou) - strukturálně zpracuje objekty

	- respektuje zadání, dodržuje pracovní postupy, bezpečně používá nástroje

2. ročník	
Plošná tvorba	-vyhledává podněty ve svém okolí a výtvarně je zpracovává, kreslí a maluje své zážitky, představy a pocity - intuitivně používá výtvarnou kompozici - užívá základní kreslířské a malířské techniky - respektuje zadání, dodržuje pracovní postupy
Prostorová tvorba	- používá oxidy kovů a glazury pro barevné zpracování keramiky - spolupracuje s učitelem - zpracuje hlínu

3. ročník	
Plošná tvorba	- spolupracuje s kolektivem - kreslí základními kreslícími technikami - pracuje s barevnými kontrasty - kombinuje navzájem různé techniky v oblasti kresby, malby
Prostorová tvorba	- uklidí po sobě svůj pracovní prostor - modeluje, s pomocí pracuje na hrnčířském kruhu - umí stříhat, ohýbat, lepit papír či jiný materiál

4. ročník	
Plošná tvorba	- respektuje názory druhých a je schopen diskuze - pracuje s různými velikostmi formátů - všímá si výsledné kompozice - využívá stínování - poznává různé grafické techniky, využívá možnosti linorytové tvorby
Prostorová tvorba	- použije základní pracovní postupy v povrchových úpravách a dekorování keramiky - zobrazí realitu při zachování osobitosti a fantazie - využívá struktur k povrchové úpravě plastik

5. ročník	
Plošná tvorba	- zpracovává různá přírodní a civilizační témata a náměty - přichází s vlastními nápady na řešení výtvarných problémů - správně používá a zachází s výtvarnými materiály a pomůckami - vědomě používá obrazotvorné prvky prostorového vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
Prostorová tvorba	-využívá vhodné nástroje a materiály - vyřeší prostorové projekty - kombinuje materiály

6. ročník	
Plošná tvorba	- respektuje názory druhých a je schopen diskuze - pracuje s různými velikostmi formátů - všímá si výsledné kompozice - využívá stínování - poznává různé grafické techniky, využívá možnosti linorytové tvorby
Prostorová tvorba	-využívá nabytých znalostí o prostorové tvorbě k vyjádření konkrétních prostorových objektů

7. ročník	
Plošná tvorba	- prezentuje při různých příležitostech svou práci - kreslí různými technikami (tužkou, perem, dřívkem, …) - maluje akvarelem, temperou, pastelem - používá základy grafických technik - vědomě používá obrazotvorné prvky plošného a prostorového vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, světlo, barva, textura) - nevyhýbá se složitějším výtvarným řešením, hledá více možností řešení zadaného úkolu - promýšlí vhodnost použité techniky či vhodnost materiálu vzhledem k zvolenému výtvarnému tématu - dokáže mluvit o svém pracovním postupu a cíli, umí popsat svůj přístup k problému, své stanovisko - umí si potřebné informace vyhledat v odborné literatuře a na internetu - dokáže o výtvarném problému komunikovat s učitelem i spolužáky - zabývá se kompozicí díla a jeho celkovou výtvarnou působivostí
Prostorová tvorba	-modeluje z hlíny, aplikuje správné postupy při výrobě keramiky (stavěnou keramiku, práci s plátem, glazování) - pracuje s kašírovací hmotou, využívá papíru pro prostorová výtvarná díla

II. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Plošná tvorba			
- má prohlouben svůj individuální projev - využívá kresebnou zkratku a nadsázku - tematickou kresbu doplňuje studijní kresbou - návrhovou kresbu cílevědomě využívá ve všech ostatních výtvarných činnostech - cílevědomě užívá barev (modeluje barvou) - malbu provede ze studijní kresby - využívá redukované barevnosti - využívá obtížnější grafické techniky a složitější pracovní postupy, využívá formáty různých tvarů a velikostí - rozvíjí své technické zkušenosti a		- popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - hodnotí svou výtvarnou činnost a vyvozuje závěr - je připraven k celoživotnímu učení - dostává se na úroveň samostatně pojaté tvorby, stává se nezávislou samostatnou osobností - ovládá základní postupy keramické tvorby – keramické modelování, točení na kruhu s nápomocí, dekorování keramiky - objevuje a sděluje zážitky, podněty, se	

dovednosti - rozvíjí schopnost odezírat - modelování z představy využije na keramickém pojetí modelování	kterými se v plošné a prostorové tvorbě nesetká
Prostorová tvorba	
- modelování z představy využije na keramickém pojetí modelování - rozvíjí své technické zkušenosti a dovednosti	- ovládá základní postupy keramické tvorby – keramické modelování, točení na kruhu s nápomocí, dekorování keramiky - objevuje a sděluje zážitky, podněty, se kterými se v plošné a prostorové tvorbě nesetká

IV. Literárně-dramatický obor

Studijní zaměření: Divadelní tvorba

Charakteristika průběhu vzdělávání

Literárně dramatický obor umožňuje rozvíjet umělecké vlohy žáka ke slovesnému a divadelnímu projevu s ohledem na jeho schopnosti a zájem. Prostřednictvím tvořivých činností (slovesných, pohybových a mluvních hereckých, dramaturgických, hudebních, výtvarných, s loutkářskými prostředky) rozvíjí komunikační a jazykové schopnosti žáka, schopnosti vnímat druhé, pracovat na emocionálním rozvoji, sebepoznání, sebekontrole a sociabilitě.

Vzdělání získané v literárně dramatickém oboru mohou žáci uplatnit v zájmově-umělecké činnosti v ochotnickém divadelním nebo loutkovém souboru nebo v povoláních, ve kterých jsou nezbytné komunikační dovednosti, vysoká míra empatie a kreativita. Je základem i pro přípravu ke studiu na konzervatoři.

Jde o obor syntetizující, zasahující i do dalších uměleckých oborů. Hlavní metodou výuky je dramatická výchova. Na ZUŠ Luboše Sluky Opočno směřuje výuka LDO k tvorbě divadelních představení, která jsou následně prezentována např. na koncertech školy, divadelních přehlídkách, festivalech, regionálních a dalších akcích. Důraz je kladen také na autorskou tvorbu žáků. Literárně dramatický obor učí žáky jednat a mluvit bez přípravy, pěstuje cit pro rytmus… Během studia dochází k výraznému zlepšení komunikačních dovedností a emoční stabilitě.
V průběhu vzdělávání mají žáci možnost pracovat na jevišti, od 1.ročníku dle svých možností a schopností realizují divadelní představení odpovídající obsahem a rozsahem jejich věku.

Učební plán č. 1 – Přípravné studium LDO

Přípravné studium

předmět	1.	2.
Dramatická průprava	1,5	1,5
Počet hodin	1,5	1,5

Učební plán č. 2 - Základní studium literárně dramatického oboru

předmět	I. stupeň – 18 hod.						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Dramatická průprava	1	1,5					
Divadelní tvorba			1	1	1	1,5	1,5
Přednes	1	1	0,5	0,5	0,5	1	1
Dramatika a slovesnost			1	1	1	0,5	0,5
Celkový počet vyuč.hodin v ročníku	2	2,5	2,5	2,5	2,5	3	3
Volitelný předmět							
Sólový dramatický projev a umělecký přednes	1	1	1	1	1	1	1

Pozn.: Přípravné studium se vyučuje od 1. ročníku základní školy, I. stupeň od 3. ročníku základní školy. II. stupeň se nevyučuje.

Při výuce se mohou slučovat žáci z různých ročníků do jedné skupiny.

Vzdělávací obsah literárně dramatického oboru

Přípravné studium

Přípravné studium 2.	
Dramatická průprava	- dodržuje pravidla v zadaných hrách - zopakuje jednoduché říkačky - pohybuje se v prostoru podle rytmu či hudby - reaguje zastavením na smluvený signál - převypráví jednoduchý příběh

I. stupeň

1. ročník	
Dramatická průprava	- zapojí se do hlasové a pohybové rozcvičky - zopakuje jednoduchá i složitější říkadla a jazykolamy - pohybuje se v prostoru podle zadání učitele, respektuje kruh jako základní skupinový útvar - chápe rozdíl mezi jevištěm a hledištěm
Přednes	- vědomě pracuje s dechem, umí se nadechovat a vydechovat nosem - předvede a rozliší srozumitelnou a nesrozumitelnou výslovnost - uvede příklady z literatury odpovídající věku

Sólový dramatický projev a umělecký přednes	- učí se pracovat na přirozeném a pravdivém projevu - učí se pracovat s pauzou, intonací rytmem - přijme připomínky ostatních

2. ročník	
Dramatická průprava	- zapojuje se do dramatické hry - doplní smysluplně příběh - realizuje „živý obraz“ - domluví se ve dvojici či větší skupince na zadaném úkolu - hraje čelem k divákům
Přednes	- nadechuje se vědomě do břicha - vědomě pracuje se základními požadavky v oblasti mluveného projevu (s hlasem, dechem, správnou výslovností, rytmem) v jednoduchých cvičeních • - zapojuje se do četby a poslechu věkově adekvátních textů - vytvoří jednoduché rýmy
Sólový dramatický projev a umělecký přednes	- učí se pracovat na přirozeném a pravdivém projevu - učí se pracovat s pauzou, intonací rytmem - přijme připomínky ostatních - začíná pracovat se zřetelným podtextem v interpretaci

3. ročník	
Divadelní tvorba	- udrží rytmus v pohybu i při hře na rytmický nástroj - se pohybuje s jistotou po prostoru - se projevuje bez obtíží ve skupinových i individuálních improvizacích - zvládne jednoduchou dramatickou etudu, zachová její formu i při výměně rolí - vyjmenuje hlavní části etudy (úvod, konflikt, závěr) - za pomoci učitele vybere kostým a rekvizitu - dokáže etudu posoudit (např. zda nechybí konflikt, jak by etuda šla zahrát jinak) - při hře s předmětem zapojuje svou fantazii - vyjmenuje hlavní postavy literárního celku - za pomoci učitele dokáže formulovat hlavní myšlenku a téma - rozeznává druhy umění jako výtvarné, taneční, hudební a dramatické - se zúčastní veřejného vystoupení
Přednes	- si uvědomuje správné držení těla - používá jednoduché výrazové prostředky – rytmus, důraz, intonaci, mimiku - dbá na srozumitelnost sdělovaného textu - zvládá jednoduchá dechová, hlasová a artikulační cvičení-

	- se naučí zpaměti delší báseň - rozlišuje charakter jednotlivých předloh - zvládne interpretaci textu před spolužáky, rodiči i před širší veřejností
Dramatika a slovesnost	- vypráví kultivovaně své zážitky a naslouchá druhým - smysluplně doplní „živý obraz“ svého spolužáka/spolužačky - zahraje repliku zadané postavy - zapojí se do jednoduchých dramatických improvizací - popíše vlastnosti typové postavy - zapamatuje si a reprodukuje kratší text - tvoří ve spolupráci s ostatními krátké literární nebo dramatické tvary - zná základní zásady jevištní mluvy
Sólový dramatický projev a umělecký přednes	- s dopomocí vyhledá vyhledat text vhodný pro interpretaci - pracuje na přirozeném a pravdivém projevu - zdokonalí práci s pauzou, intonací, rytmem - zdokonalí práci se zřetelným podtextem - přijme připomínky ostatních a současně je schopen reflektovat práci celku i ostatních.

4. ročník	
Dramatika a slovesnost	-si uvědomuje prostor - udrží jednoduchý rytmus a dynamiku pohybu, řeči, zvuku - si začíná uvědomovat temporytmus - se zapojí bez problémů do hromadné pohybové improvizace - zvládne jednoduchou improvizaci na danou okolnost - umí vyjádřit náladu (pohybem, zvukem) - uplatňuje cit pro jazyk - zná různé druhy lidové slovesnosti - se orientuje v základní divadelní terminologii - vybírá vhodné kostýmy a rekvizity - v hodinách i při vystoupeních spolupracuje s ostatními, jde mu o dobrý výsledek celé skupiny
Přednes	- udrží jednoduchý rytmus a dynamiku řeči,zvuku - si začíná uvědomovat temporytmus - umí vyjádřit náladu (pohybem, zvukem) - uplatňuje cit pro jazyk - při přednesu uplatňuje základní výrazové prvky – přízvuk, pauzu, intonaci, tempo, dynamiku - zná různé druhy lidové slovesnosti - v hodinách i při vystoupeních spolupracuje s ostatními, jde mu o dobrý výsledek celé skupiny
Divadelní tvorba	- reflektuje své pocity během improvizací a sděluje je ostatním - navrhne další možnosti rozvoje dramatických improvizací - ztiší se a relaxuje při imaginačních a relaxačních cvičeních - zpracuje dialog - aplikuje při svém projevu zásady jevištní mluvy - diskutuje kultivovaně s ostatními - popíše vlastnosti charakterové postavy - zapojí se do tvorby a prezentace drobného jevištního tvaru

Sólový dramatický projev a umělecký přednes	vyhledá sám text vhodný pro interpretaci - prokáže práci na přirozeném a pravdivém projevu. - zdokonalí práci s pauzou, intonací, rytmem a podtextem - přijme připomínky ostatních a současně je schopen svými náhledy a názory přispět ke zlepšení společné práce

5. ročník	
Dramatika a slovesnost	- reaguje pohotově na pohybové i slovní podněty - umí jednat a mluvit bez přípravy, umí naslouchat partnerovi - sestaví krátký improvizovaný dialog - vlastními slovy převypráví příběh, umí najít téma (témata) příběhu - pochopí hlavní myšlenku literárního textu, vlastními slovy ji vysvětlí - písemně zpracuje vlastní zážitek a samostatně ho přečte
Divadelní tvorba	- komunikuje prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního) - chápe a realizuje základní improvizační techniky - zodpovědně zhodnotí práci druhých - popíše podrobněji vlastnosti a motivy jednání charakterové postavy - uvědomuje si rozdílnost hraní před různým typem publika
Přednes	- vědomě ovládá dech - ovládá základy správné artikulace - v práci s recitačním textem projeví cit pro rytmus a tvar - si dokáže z nabízených literárních textů, za pomoci učitele, vybrat text k recitaci či přednesu - se pokusí o samostatný výběr textu - při práci s textem se zajímá o autora, o dobu, ve které se text odehrává

6. ročník	
Divadelní tvorba	- navrhne témata z literatury, filmu či z osobního života vhodná k tvůrčímu prozkoumávání - experimentuje v různých divadelních formách - napíše krátký literární útvar (próza, drama, poezie) - zhodnotí dramatické i literární dílo
Přednes	- používá různé varianty dechových a řečových cvičení - se orientuje samostatně při výběru textu – zná základní kritéria pro výběr, ví, kde texty hledat - při přednesu samostatně uplatňuje základní výrazové prvky – pauzu, intonaci, tempo, dynamiku - ovládá princip pravdivosti, přirozenosti - umí udržet atmosféru básně nebo literárního textu - aktivně spolupracuje při společné tvorbě, při vystoupeních, v dílčích projektech
Dramatika a slovesnost	- samostatně provede pohybovou i dramatickou improvizaci na dané téma - předvede správně vystavěnou situaci - vytvoří etudu na více daných okolností a v různých žánrech

	- umí vytvořit charakter postavy a vědomě tento charakter udrží po celou dobu výstupu - při vytváření role využívá divadelní výrazové prostředky (slovo, gesto, mimiku, pohyb) - ovládá princip pravdivosti a přirozenosti - umí udržet atmosféru literárního či dramatického tvaru, pohybového vystoupení - zvládá práci s předmětem, dokáže ho využít jako výrazového prostředku - vnímá své partnery, komunikuje s nimi prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního) - aktivně spolupracuje při společné tvorbě slovesné i dramatické, při vystoupeních, v projektech s ostatními uměleckými obory školy - reflektuje práci druhých, umí ji vyslechnout, přijmout a zhodnotit

7. ročník	
Divadelní tvorba	- vyhledá s pomocí učitele text či námět pro absolventské vystoupení a tvořivě a kultivovaně ho s osobním zaujetím interpretuje - reflektuje proces i výsledek tvorby svého vystoupení - splní test ze základních divadelních pojmů - seznamuje se s uměleckými díly z oblasti dramatického umění a informuje o tom ostatní ve skupině - zhodnotí dramatické i literární dílo a vytváří jiné varianty - porozumí dramaturgickému i režijnímu plánu dramatického tvaru - chápe zodpovědnost svého zapojení do tvůrčího procesu – přípravy jevištního tvaru ve skupině i při jeho prezentaci na veřejnosti.
Přednes	- pracuje vědomě s nabytými mluvními dovednostmi - při přednesu ovládá schopnost vyjádřit své emoce za pomoci výrazových prostředků – slova, zvuku, mimiky i pohybu - při recitaci umí zachovat celistvý tvar a formu básně nebo prozaického textu - se aktivně podílí na přípravě a realizaci svého textu, účastní se recitačních vystoupení - si samostatně umí vybrat vhodný text k recitaci, přednesu prozaického textu - kultivovaně, s osobním zaujetím text interpretuje - reflektuje práci svých spolužáků, umí vhodně vznést kritické připomínky, dokáže jejich práci zhodnotit - umí přijmout kritické připomínky k vlastní práci nebo vystoupení
Dramatika a slovesnost	- samostatně připraví a vede pohybovou rozcvičku - zvládne vyjádřit emoce za pomoci výrazových prostředků – mimiky, pohybu, zvuku, slova - dramatický výstup zvládne technicky i výrazově - umí napsat vlastní text a autorsky jej přečíst - písemně vypracuje drobný jevištní tvar (monolog, dialog, scénář krátké pohádky či příběhu) a s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků ho realizuje (slovo, gesto, mimika, pohyb, rekvizita, loutka) - se aktivně podílí na přípravě a realizaci drobného jevištního tvaru při práci používá techniku brainstormingu, volně navazujících asociací i jiných technik, je schopný experimentovat

	- zná a umí se orientovat ve stavbě literárního nebo dramatického díla (expozice, kolize, krize, peripetie, katastrofa) - si samostatně umí vybrat vhodný text k dramatickému výstupu - dokáže s textem pracovat tvořivě, s osobním zaujetím - dbá o kultivovanost projevu - na základě získaných vědomostí a dovedností zhodnotí dramatické nebo literární dílo (dokáže ho analyzovat, odhalí chyby nebo naopak přednosti) - umí přijmout kritické připomínky k vlastní práci

V. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Žáci jsou do této kategorie zařazováni na základě doporučení učitele, mimořádných studijních výsledků, a především na základě odborného posudku pedagogicko – psychologické poradny (PPP).
Na základě žádosti zákonného zástupce a po předložení posudku z PPP ředitelka rozhodne na dobu 1 roku o zařazení žáka do vzdělávání žáků mimořádně nadaných. Pokud žák dosahuje vynikajících studijních výsledků, může ředitel navýšit hodinovou dotaci.

VI. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu s platným zákonem a vyhláškou jsou do výuky ve škole zařazování také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, pokud prokáží potřebné schopnosti, nutné ke studiu některého z oborů, a na základě posudku PPP. Škola je připravena s těmito žáky pracovat.

Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
– diagnostika probíhá vždy ve spolupráci s rodiči prostřednictvím školských poradenských zařízení (PPP, SPC)
– žádost rodičů a předložení odborného posudku z poradenského nebo lékařského pracoviště
– práce se žáky má individuální a diferencující charakter

– učitel stanoví žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami individuální studijní plán na rok, který v případě pokračování navazuje na úroveň předchozího roku
– plán je stanoven tak, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky formulovanými v RVP ZUV a skutečnými možnostmi žáka
– plán schvaluje ředitel školy
– plán je variabilní a respektuje možné modifikace vývoje obtíží
– na závěr školního roku vykoná žák postupovou zkoušku na jeho úrovni, za odpovídající kvalitu ručí učitel
– v katalogu o průběhu vzdělávání musí být uvedeno, že žák v daném období pracoval podle individuálního studijního plánu
– ředitel školy vede přesný seznam těchto výjimek s odůvodněním a souhlasem rodičů

Škola není bezbariérová.

VII. Hodnocení žáků

1. Obecné zásady hodnocení

Pro celkové hodnocení používá škola klasifikaci a postupujeme podle vyhlášky č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání.

Cílem vzdělávání na ZUŠ není klasifikace, ale získání uměleckého vzdělání a rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími způsobilostmi, kladnými mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, a bude schopen získávat informace a učit se v průběhu celého života.

Formy hodnocení: 1. slovní – průběžné ústní – ve vyučování hodnotí učitel i žák výkon v hodině i mimo ni
- žáci se vzájemně hodnotí na hudebních dílnách, třídních přehrávkách, konzultacích, během tanečních či hudebních hodin souborů, po vystoupeních, ...

2. písemné – do notýsků, do žákovské knížky, do notového materiálu aj.
3. kolektivní diskuze – ve skupinové výuce hudebního oboru se pedagog zaměřuje na hodnocení spolupráce v týmu, individuální přípravu i výkon, aktivitu samotného žáka
- v tanečním, výtvarném a literárně dramatickém oboru pedagog průběžně hodnotí žáka na základě jeho spolupráce v týmu a jeho práce v hodině,
- ve výtvarném oboru pedagog hodnotí žáka na základě jeho práce v hodině,

4. zpětná vazba – podává žákovi informace o míře naplnění předem stanovených cílů. Dále porovná skutečnost s předem stanovenými cíli (např.: velmi dobře, správně, z poloviny atd.). Ve zpětné vazbě je samozřejmostí, že pedagog také hodnotí individuální pokrok žáka v dané oblasti. Pro žáky by toto hodnocení mělo být motivující, ale

zároveň by ho mělo naučit také přijímat kritiku a naučit ho brát si z této kritiky ponaučení a kladně nasměrovat svůj další rozvoj. Tyto informace musejí být žákovi podány jasně a srozumitelně.
Hodnocení probíhá průběžně během celého školního roku.
- Žák musí být z teoretických předmětů na kolektivní výuce vyzkoušen alespoň dvakrát za každé pololetí.
- V individuální výuce musí být žák klasifikován dvakrát v měsíci v případě, že absolvuje standardní počet hodin.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených jevů. Při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek okamžitě, při písemném zkoušení nejpozději do 14 dnů.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáků průkazným způsobem tak, aby mohl doložit správnost hodnocení i způsob získávání známek.
Známka na vysvědčení se skládá průměrem z hodnocení během pololetí.

2. Kritéria pro hodnocení

- Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci vzdělávacích výsledků získává učitel zejména těmito metodami, prostředky a formami:
    a) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na výuku
    b) různými druhy zkoušek – písemné, ústní, grafické, postupové, závěrečné
    c) analýzou výsledků činnosti žáka
    d) konzultacemi s ostatními učiteli
    e) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci
    f) účast na vystoupeních, soutěžích, výsledky postupových zkoušek, ...

Pravidla klasifikace:
Výsledky žáka v ZUŠ se klasifikují čtyřmi stupni podle vyhl. č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, § 3, odst. 3.

a) 1
Žák je na hodinu plně připraven, je soustředěný, spolupracuje s učitelem, reaguje na jeho pokyny a snaží se plnit zadané úkoly.

b) 2
Žák je na hodinu v podstatě připraven, na základě menších podnětů učitele se snaží plnit zadané úkoly a reagovat na jeho pokyny.

c) 3
Žák není na hodinu zcela připraven, zadané úkoly plní částečně s intenzivnější pomocí učitele a s učitelem špatně spolupracuje.

d) 4
Žák je na vyučování nepřipraven, nespolupracuje a zadané úkoly neplní.

Hodnocení ve společných předmětech – VO, TO, LDO, kolektivní hudební praxe, hudební nauka
Výsledná známka vychází z průběžného hodnocení žáka.
Hodnocení probíhá podle těchto základních kritérií:
1. zvládnutí dané techniky, připravenost na vyučování, spolupráce s učitelem a kolektivem
2. píle, snaha, vytrvalost a soustředění na práci
3. dodržení zadaného úkolu, tématu
4. osobitý projev žáka

Žáci jsou hodnoceni slovně nebo písemně na hodině, známka na vysvědčení vychází z výše uvedených kritérií.

Postup žáka do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postupuje žák, který byl na konci druhého pololetí celkově hodnocen stupněm prospěl nebo prospěl s vyznamenáním a úspěšně vykonal postupovou zkoušku, nebo se zúčastnil závěrečného tanečního vystoupení, výstavy nebo divadelního představení.

Postupové zkoušky
V hudebním oboru se na konci každého ročníku koná komisionální postupová zkouška formou komisionálního přezkoušení před tří člennou komisí, kterou jmenuje ředitel školy. Postupová zkouška je složena ze hry stupnic, vybrané etudy a přednesu. Výběr vychází z výstupů pro jednotlivé ročníky a studijní zaměření. Tato zkouška je hodnocena komisí do žákovské knížky.
V ostatních oborech je nahrazena – závěrečným vystoupením TO – žák je hodnocen na základě účasti a výkonu
- VO – nemá postupovou zkoušku, žák je hodnocen na základě celoroční práce a aktivity
- divadelním představením LDO – žák je hodnocen na základě účasti a výkonu

Hodnocení práce školy

Novelou školského zákona, zákon č. 472/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů se ruší povinnost škol zpracovávat zprávu o vlastním hodnocení školy. Vlastní hodnocení je ponecháno pouze jako východisko pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Zpráva z vlastního hodnocení není součástí povinné dokumentace škol a školských zařízení. Zároveň s tím se ruší povinnost vypracovávat vlastní hodnocení školy podle struktury, pravidel a termínů stanovených vyhláškou. Termíny, strukturu a obsah hodnocení si škola stanoví sama.

Hodnotíme tyto oblasti:
1. Podmínky ke vzdělávání
2. Průběh vzdělávání
3. Podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů ve škole
4. Výsledky vzdělávání žáků a studentů
5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání
6. Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

VIII. Platnost dokumentu

Dokument vstupuje v platnost 1.9.2012

Aktualizace č.4: 2.9.2024